

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Dopady demografického vývoje do veřejné správy

Ing. Mgr. David Sláma

Ředitel odboru

Odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy

Ministerstvo vnitra

Demografie jako jedna z největších hrozeb pro veřejnou správu

Zdravotní péče

Městské plánování

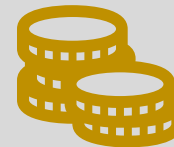
Sociální služby

Vylidňování venkovského prostoru – údržba krajiny

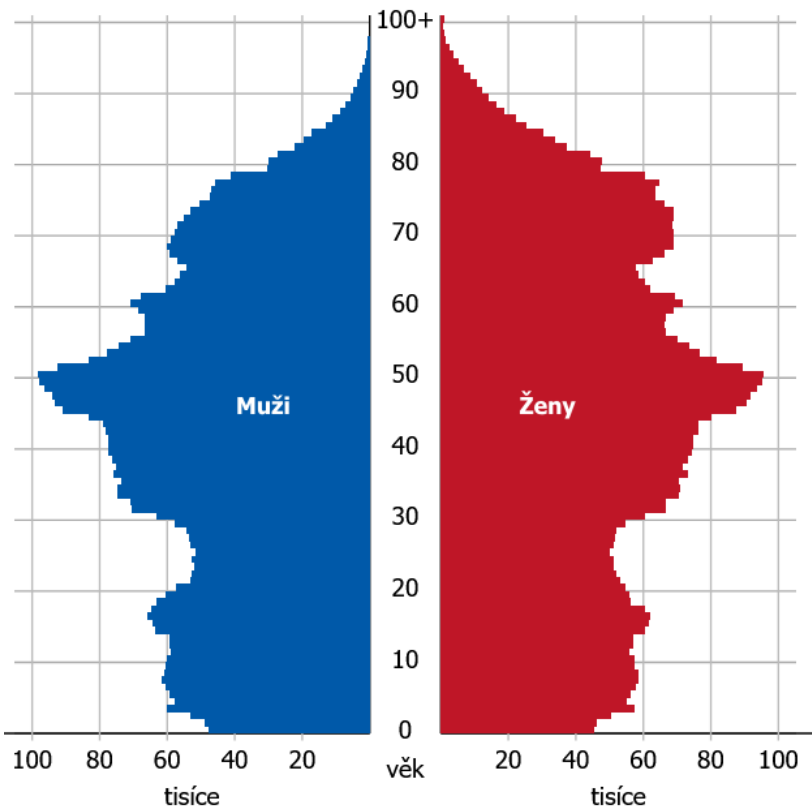

Struktura zaměstnanců

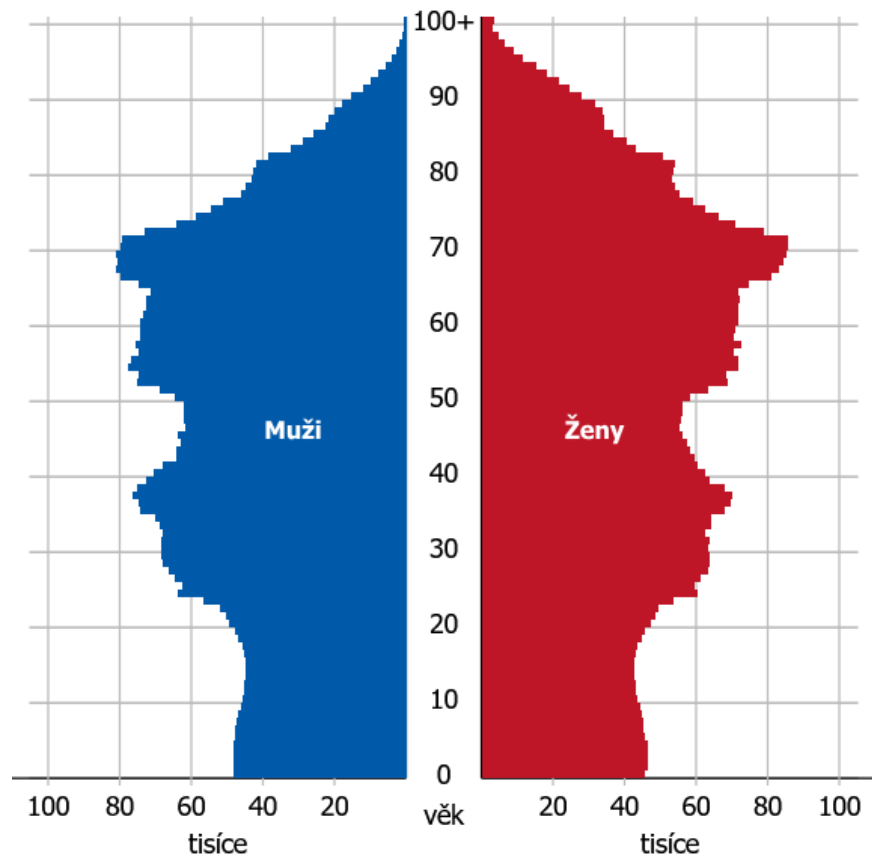

Finanční dopady

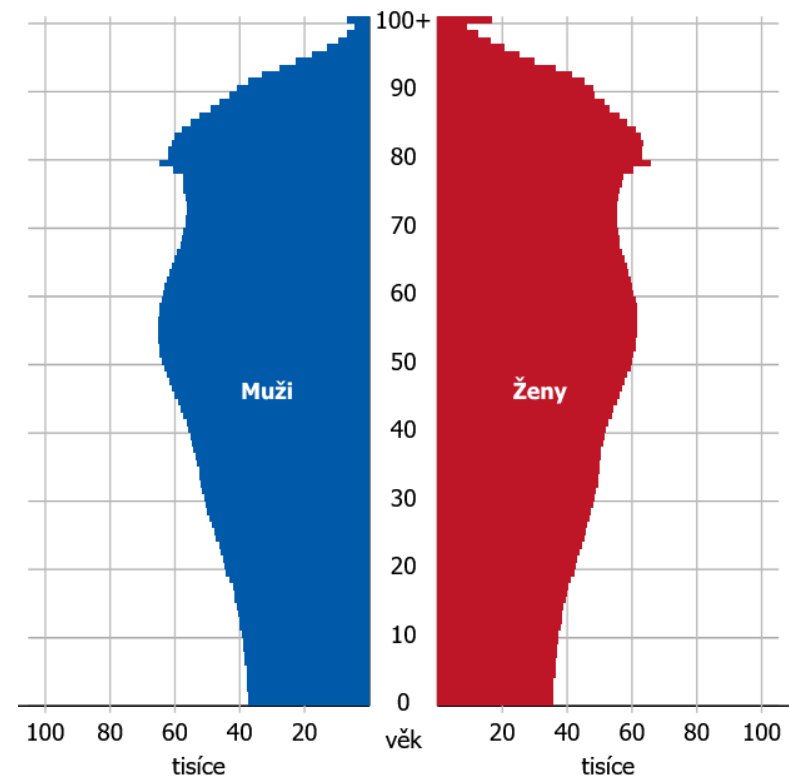
Projekce obyvatelstva k 1. 1. 2025
Česká republika

Projekce obyvatelstva k 1. 1. 2046
Česká republika

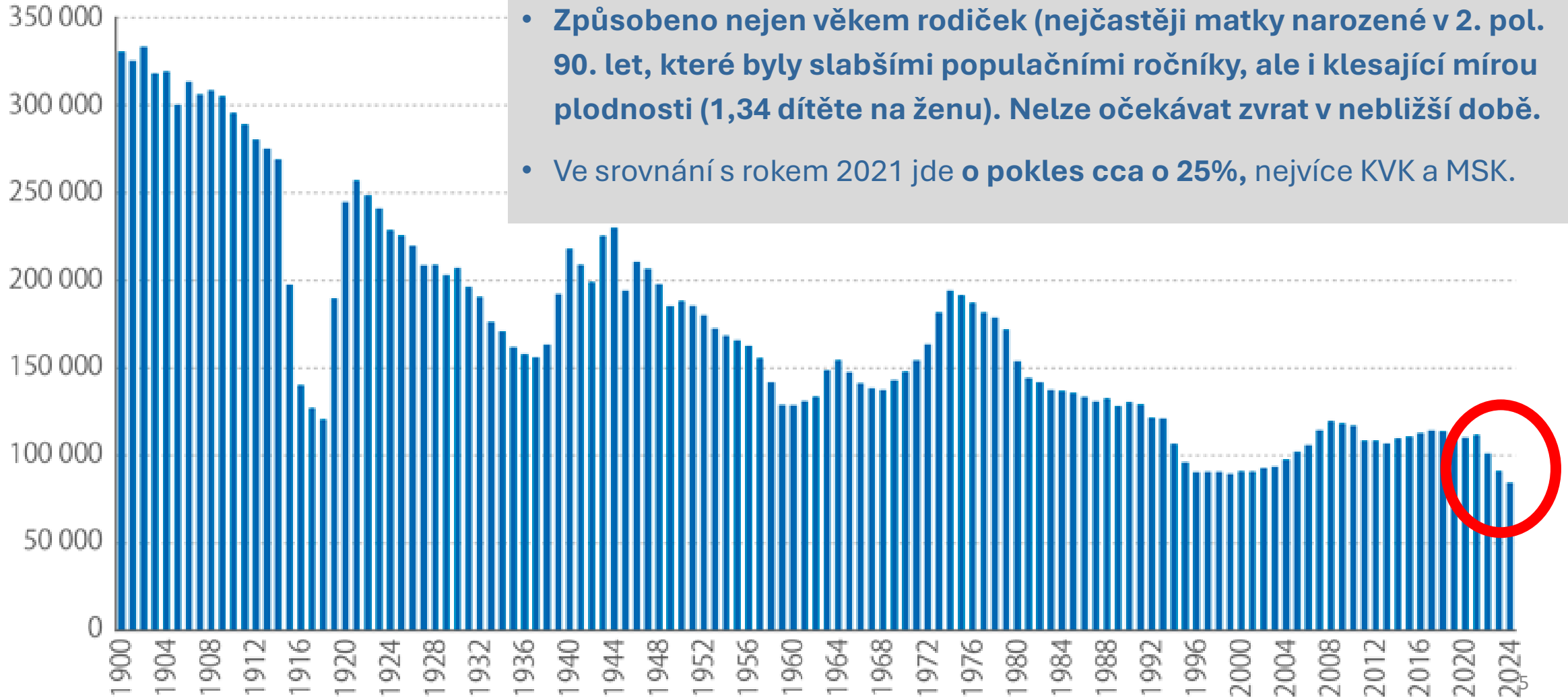
Projekce obyvatelstva k 1. 1. 2101
Česká republika

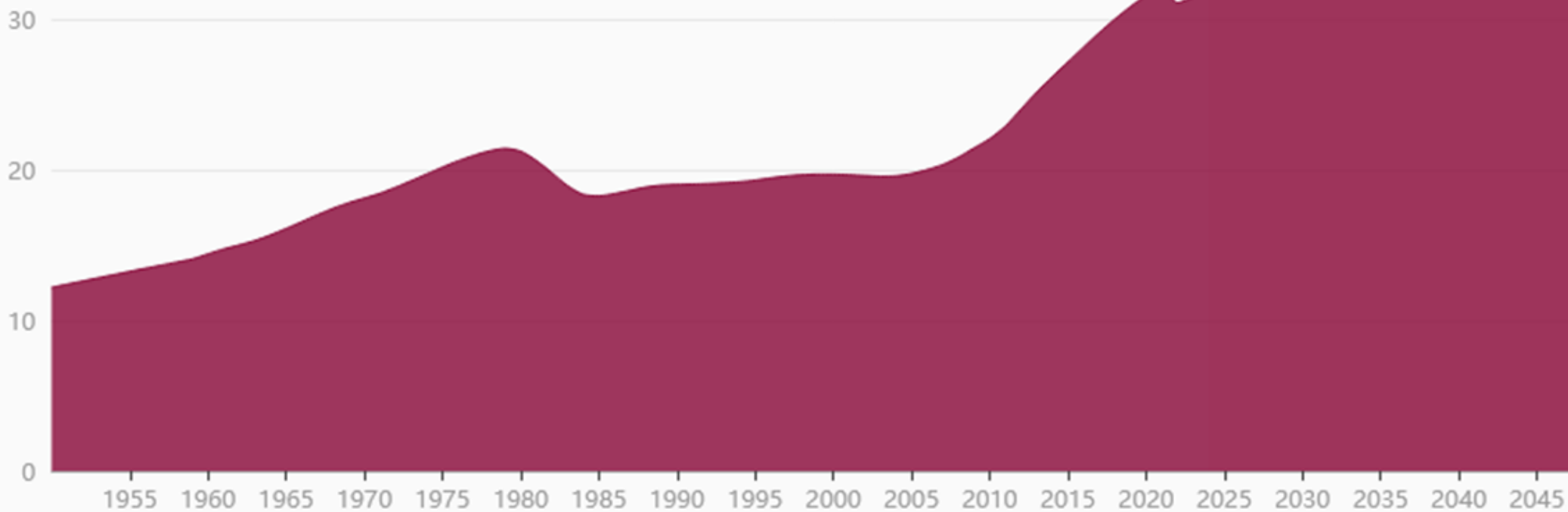
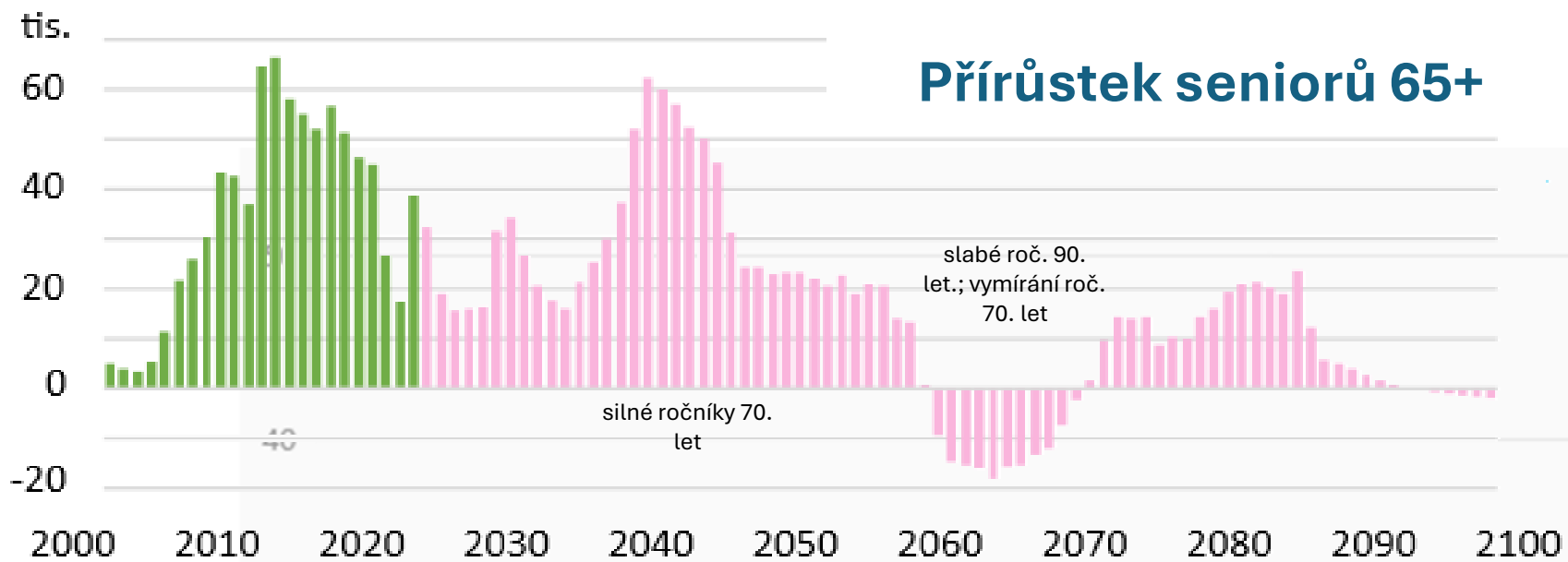

Zdroj: ČSÚ

Problematický vývoj porodnosti

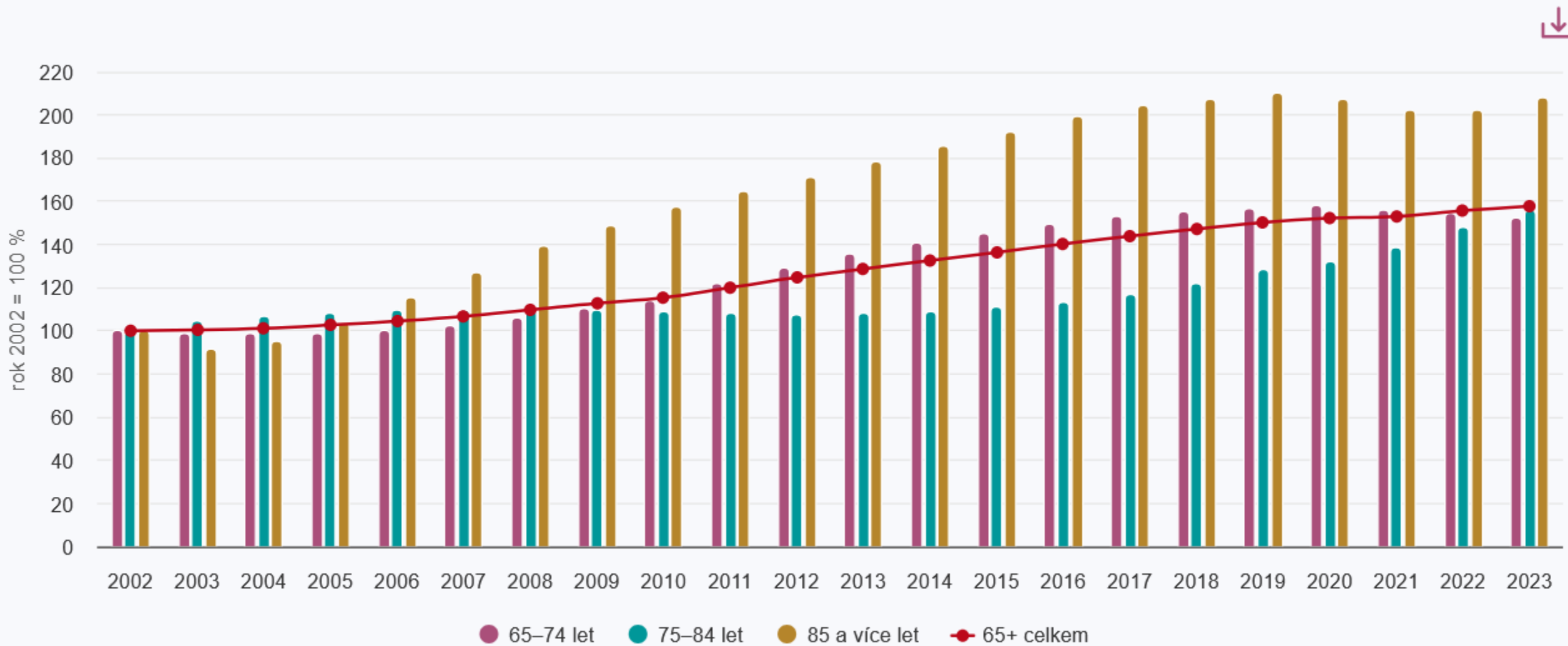
- V roce 2024 historicky nejnižší porodnost od doby sledování (r. 1785).
- Způsobeno nejen věkem rodiček (nejčastěji matky narozené v 2. pol. 90. let, které byly slabšími populačními ročníky, ale i klesající mírou plodnosti (1,34 dítěte na ženu). Nelze očekávat zvrat v nejbližší době.
- Ve srovnání s rokem 2021 jde o pokles cca o 25%, nejvíce KVK a MSK.

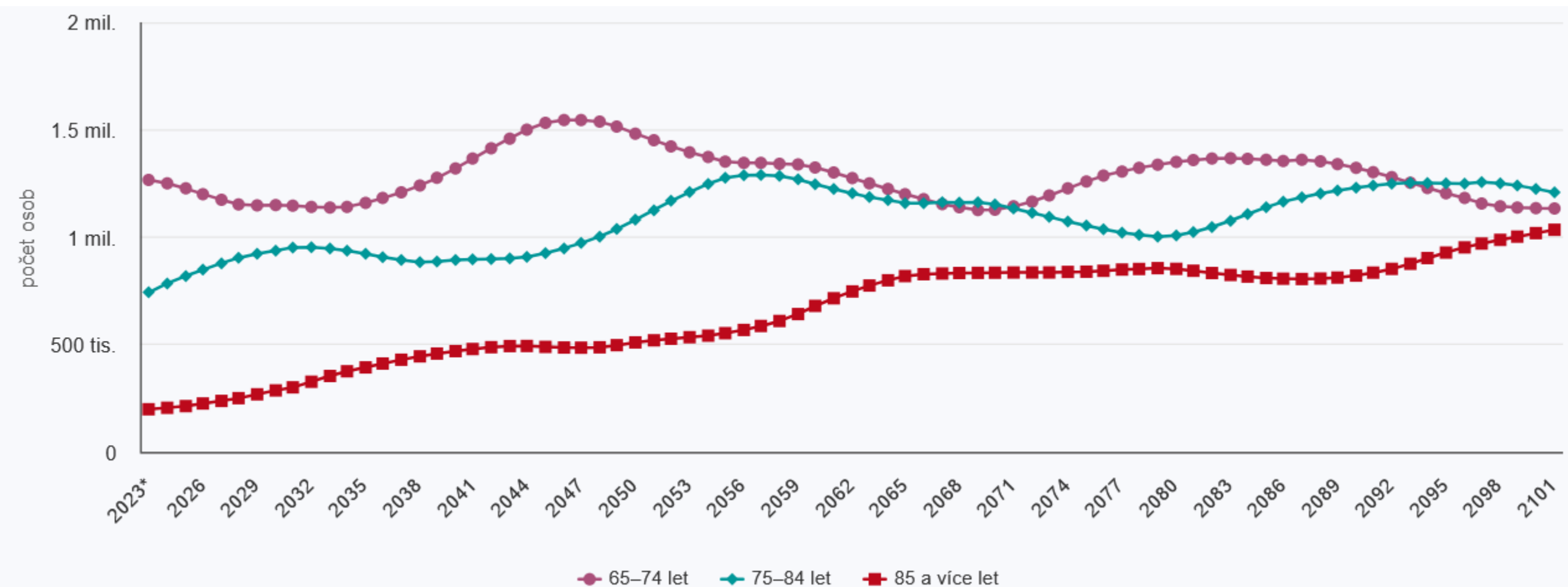
Věková struktura seniorů v ČR

(rok 2002 = 100 %; k 31. 12.)

Zdroj: Český statistický úřad

Projekce věkové struktury seniorů v ČR

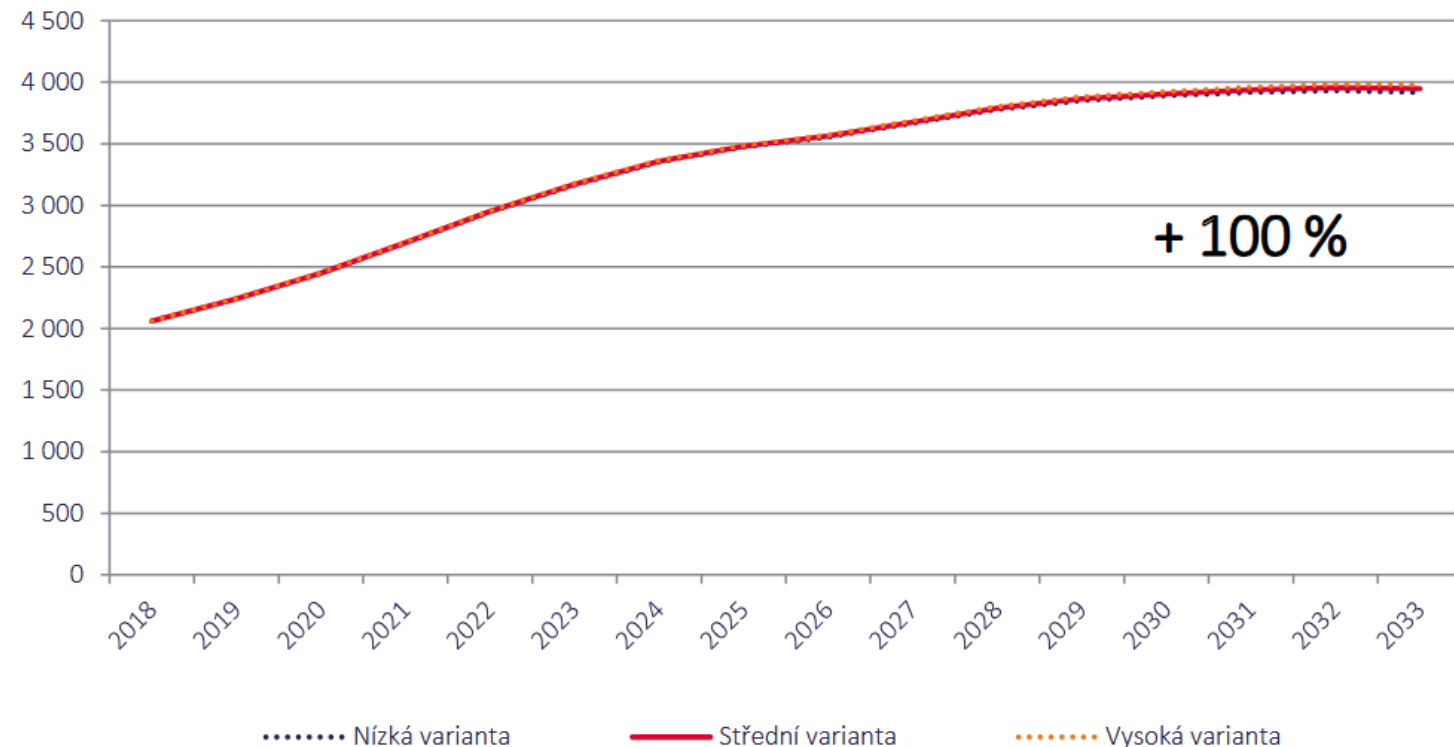

Zdroj: ČSÚ

Růst počtu seniorů 80+ v Benešově a Karviné

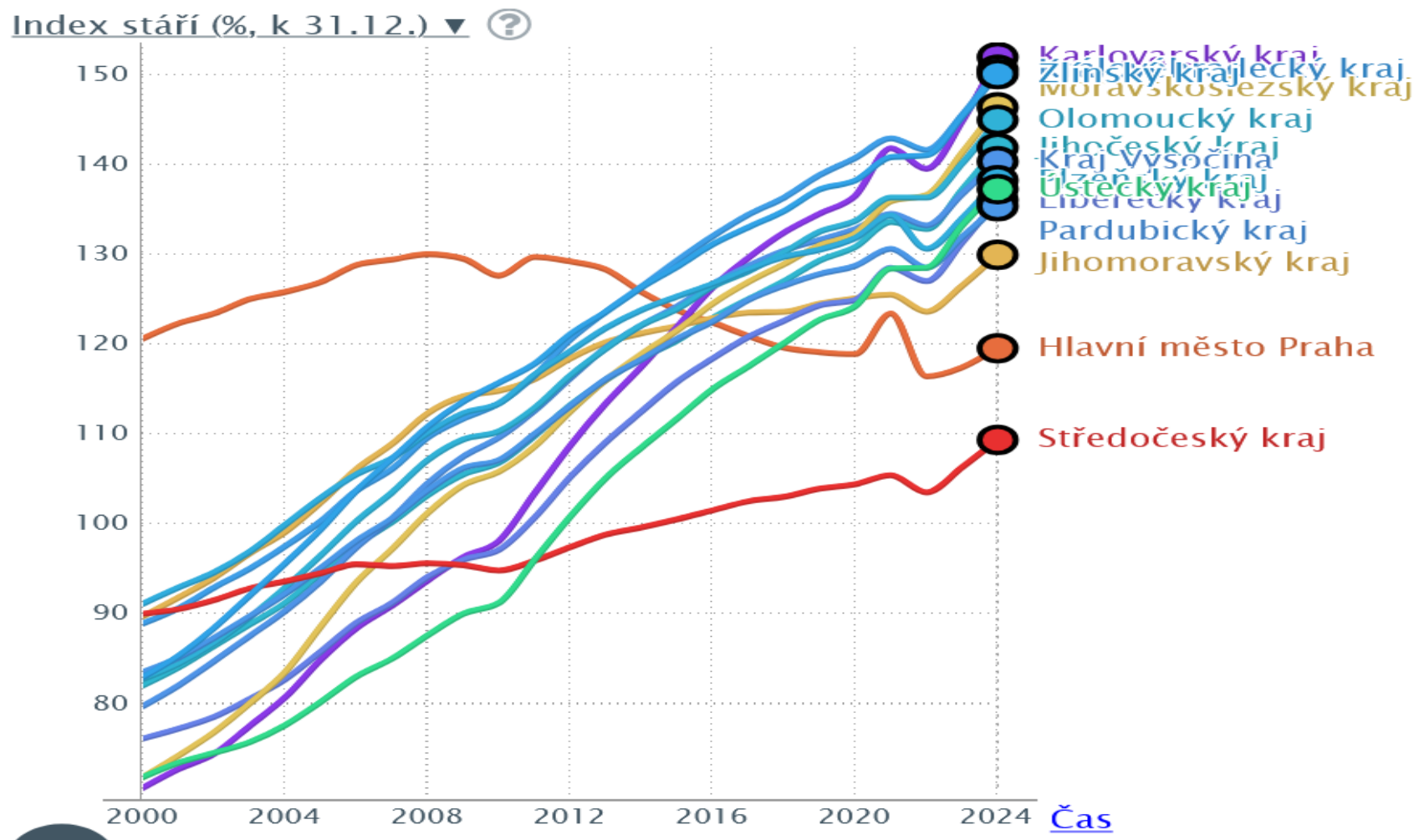

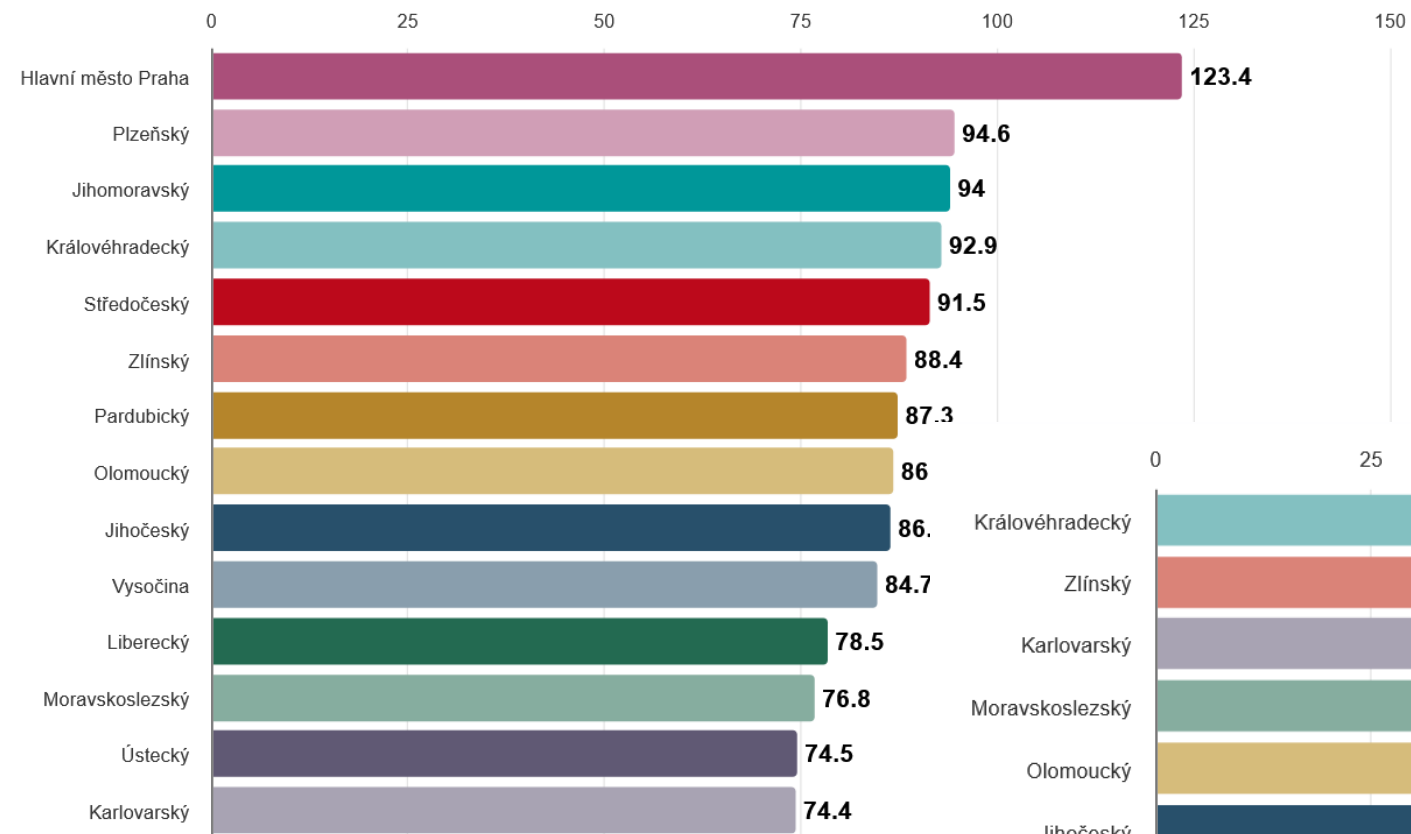
Aktuálně je v Benešově jeden domov seniorů s kapacitou 103 lůžek.

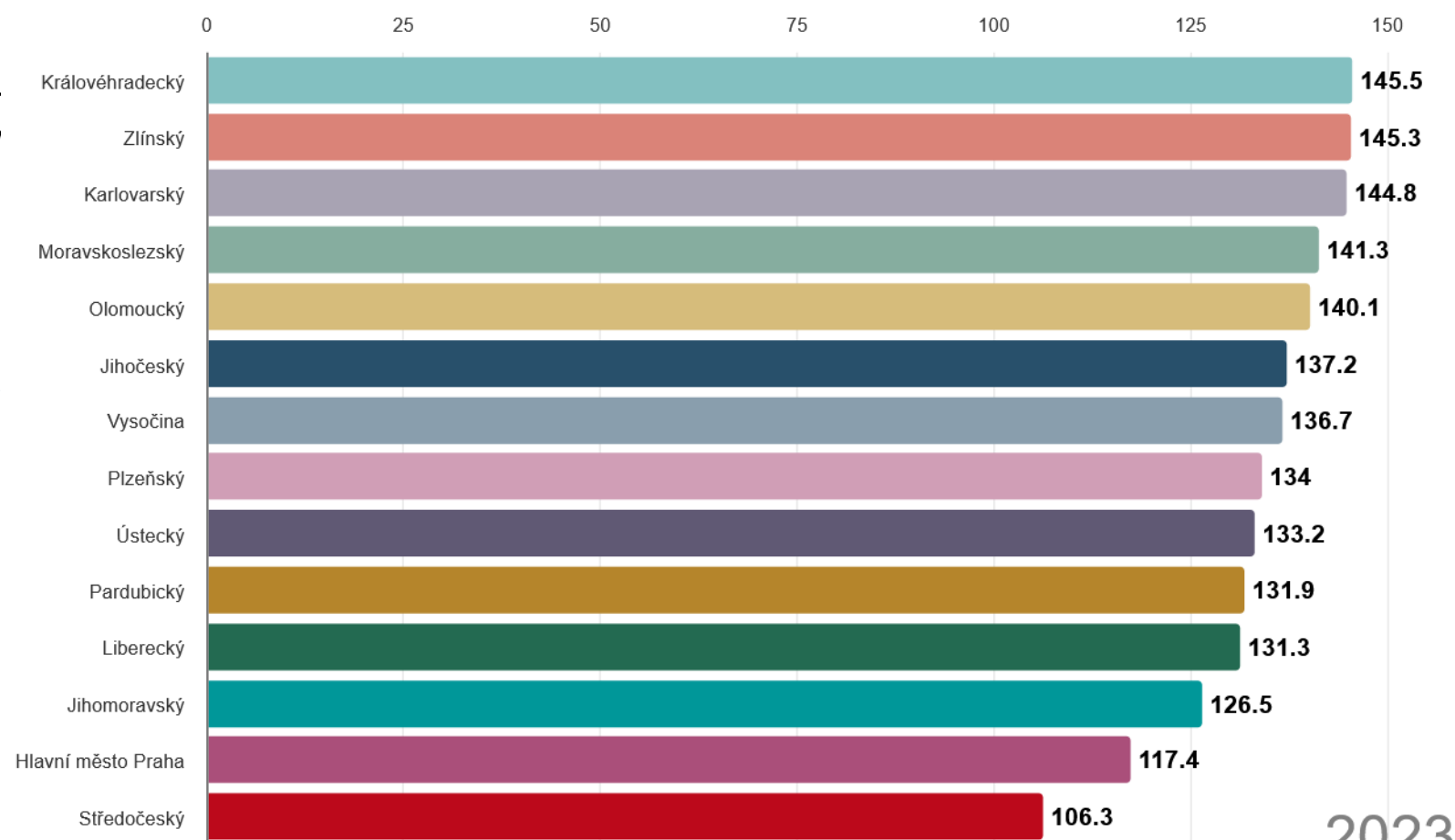
Zdroj: Demografie Morava pro města Benešov a Karviná: Demografická studie Benešov a okolí, 2025; Demografická studie Karviná 2019

Index stáří v krajích (podíl 65+/0-14)

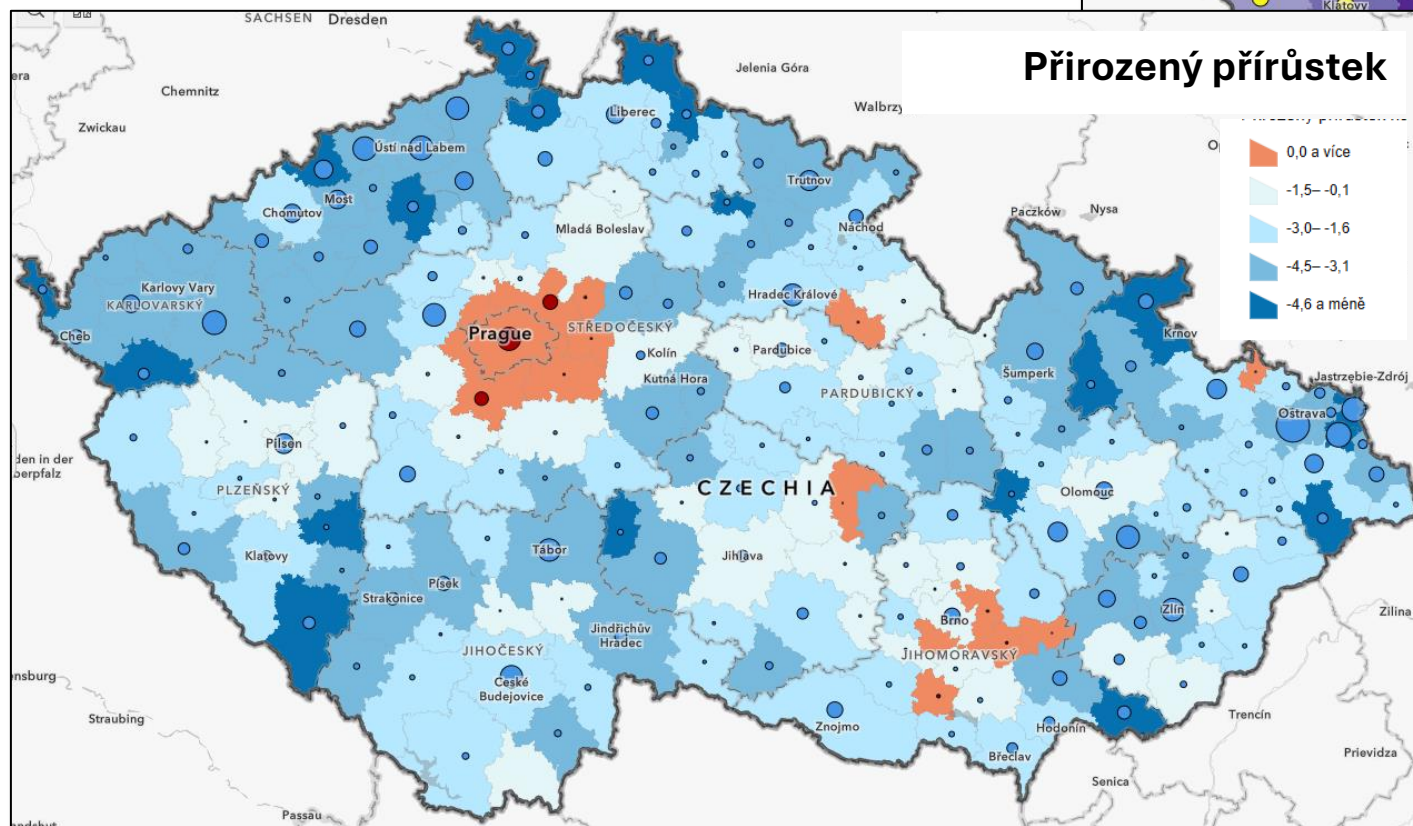
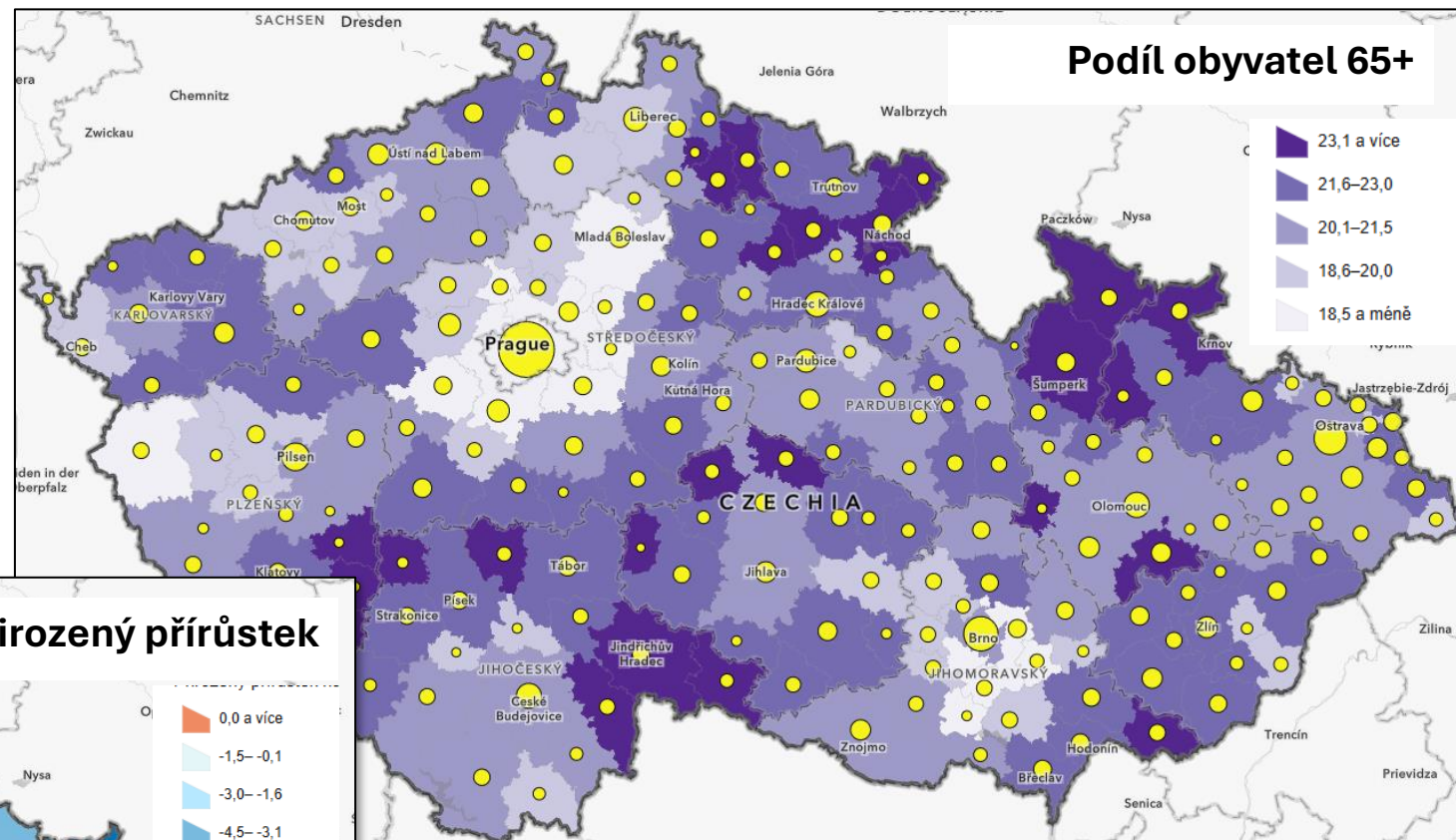

2002 vs. 2023

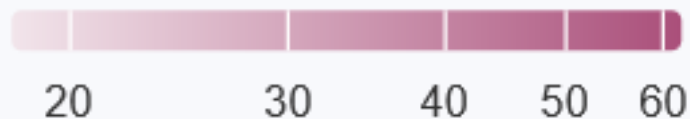
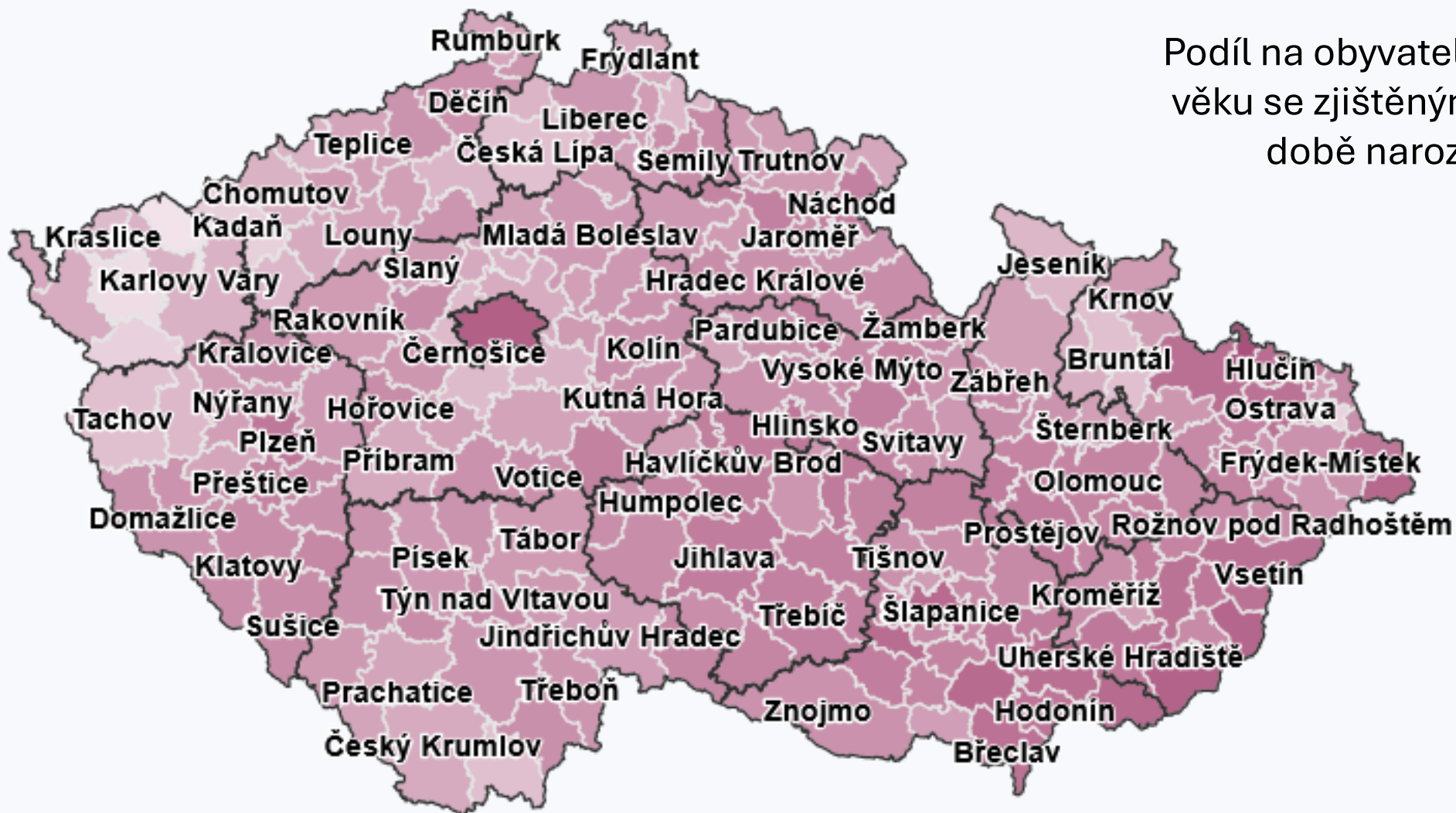

2023

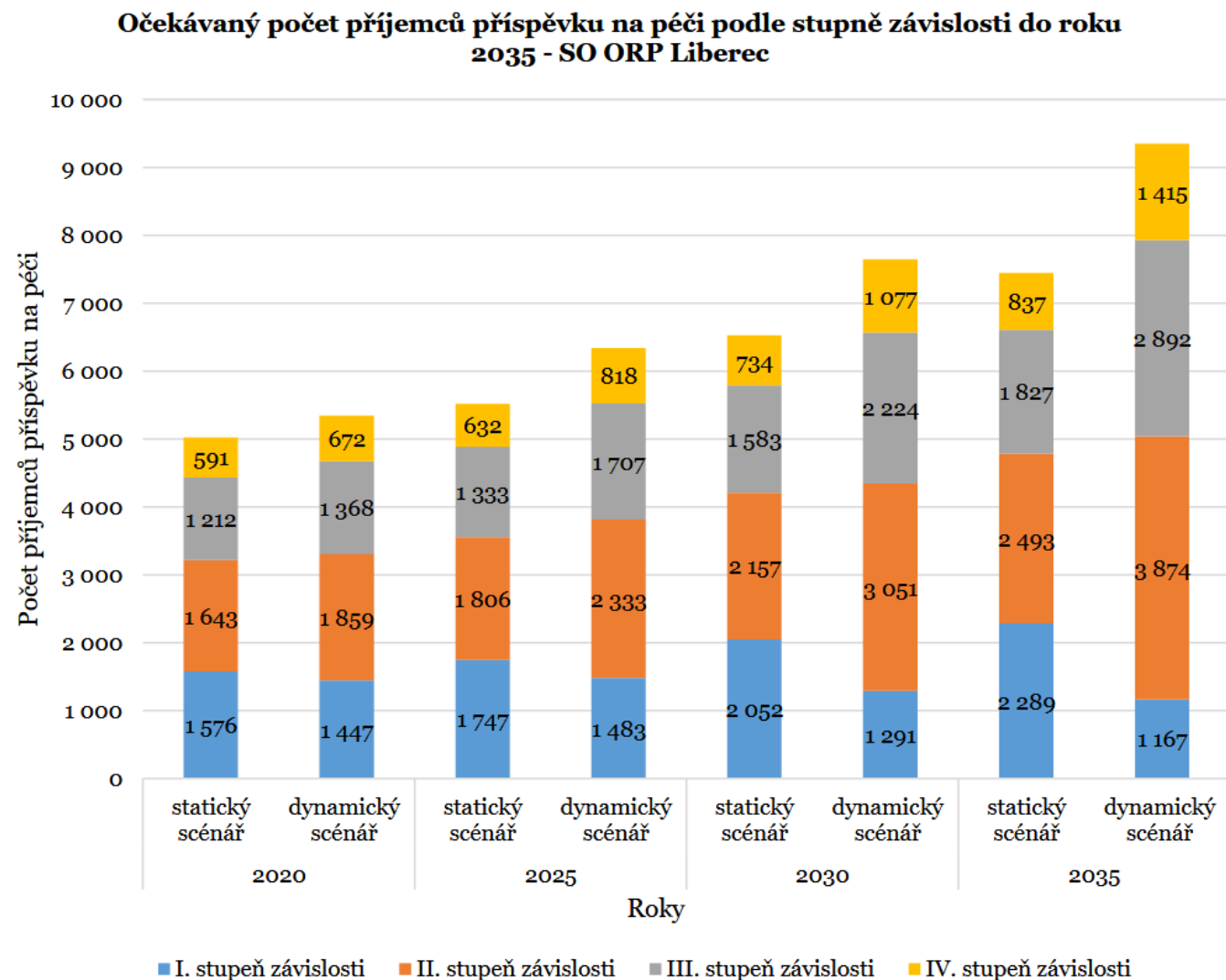
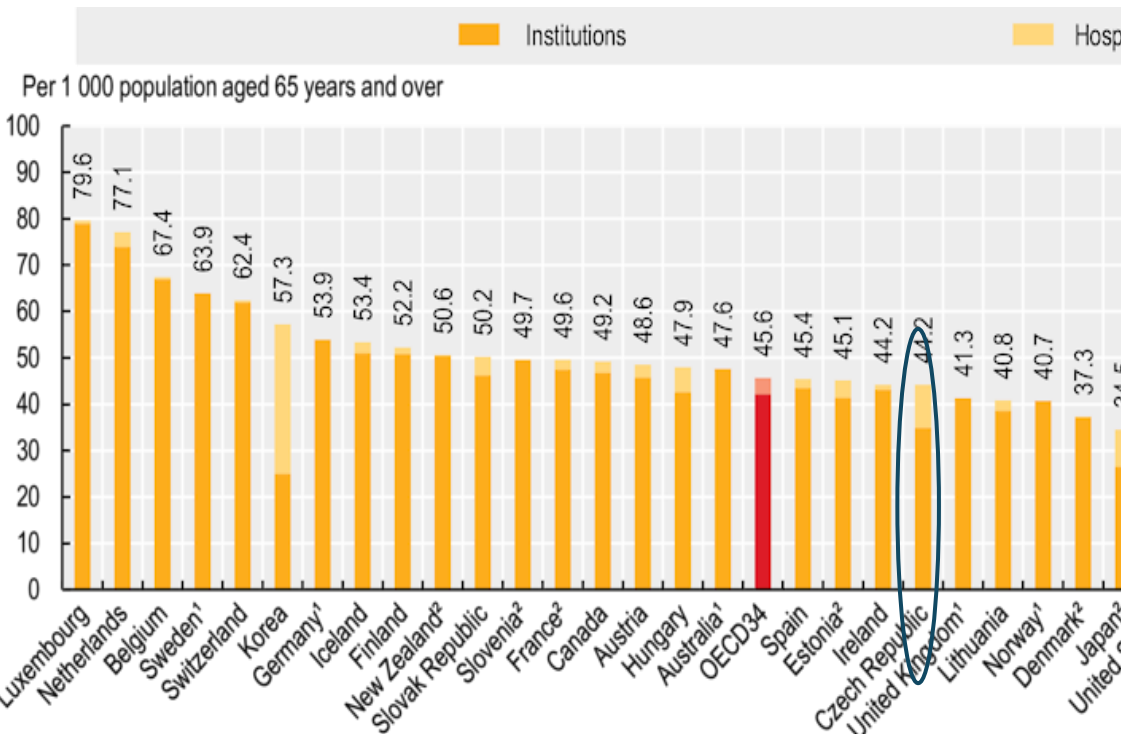

Podíl rodáků v kategorii 65+ dle ORP

Podíl na obyvatelstvu stejného věku se zjištěným bydlištěm v době narození v %.

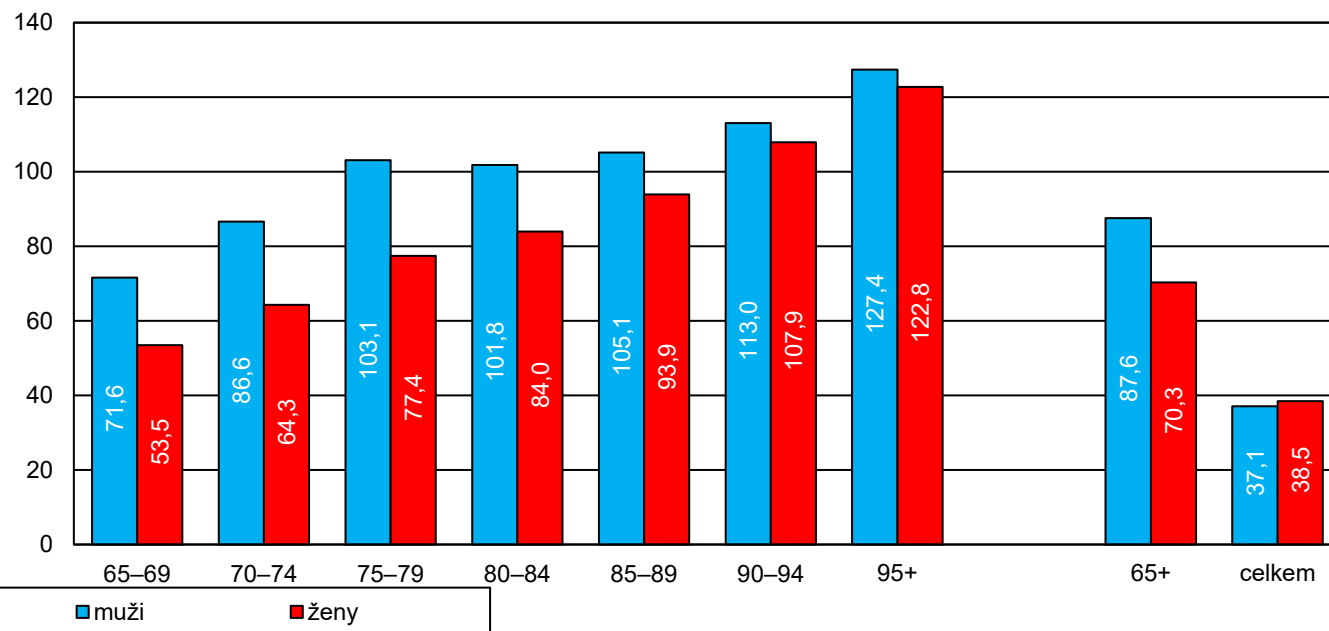
Dopad na sociální služby

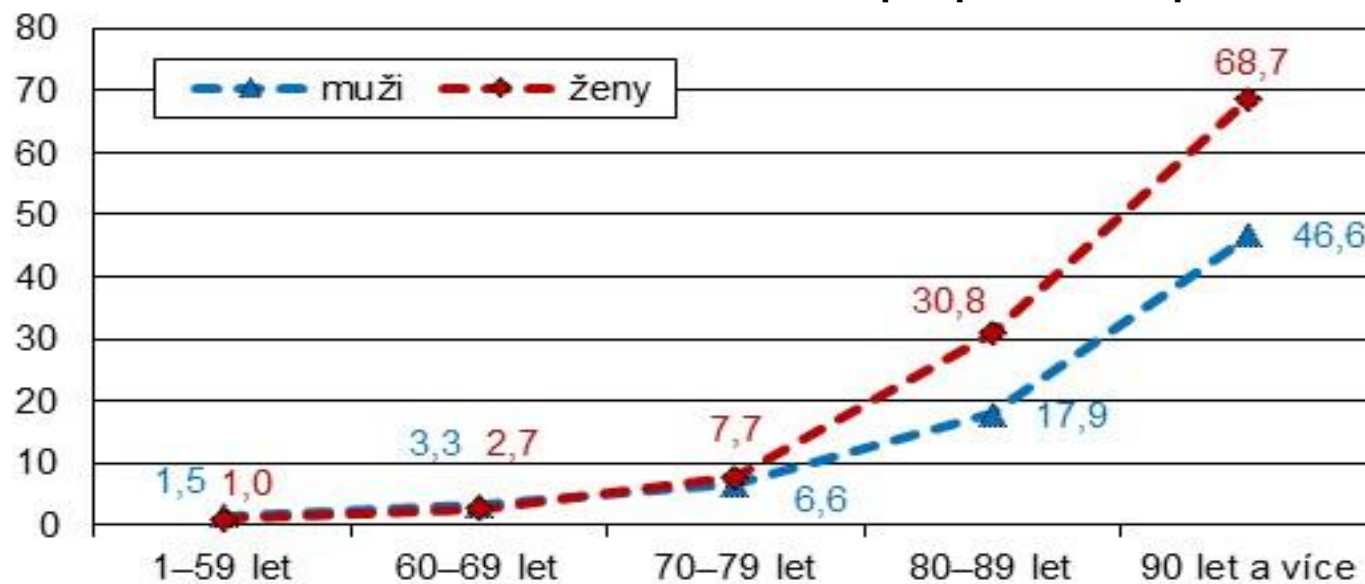
Zdroj: OECD, Health at a Glance 2023

Vopavová, K.: Důsledky stárnutí populace pro potřeby dlouhodobé péče ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Liberec, VŠE

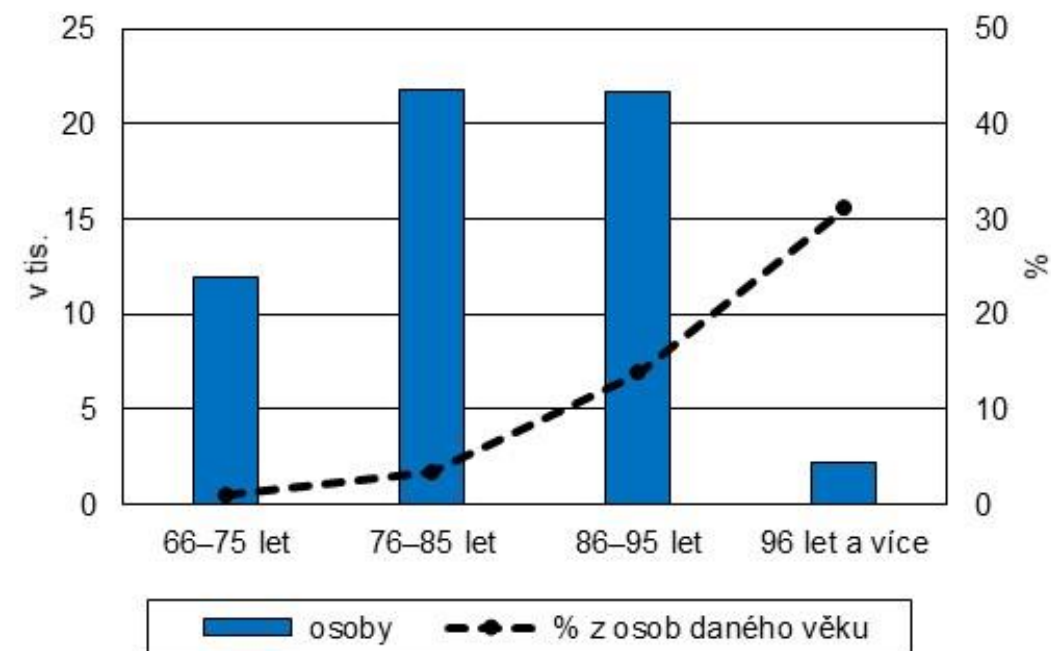
Průměrné výdaje zdravotních pojišťoven na jednoho obyvatele dané věkové kategorie

Podíl osob s příspěvkem na péči

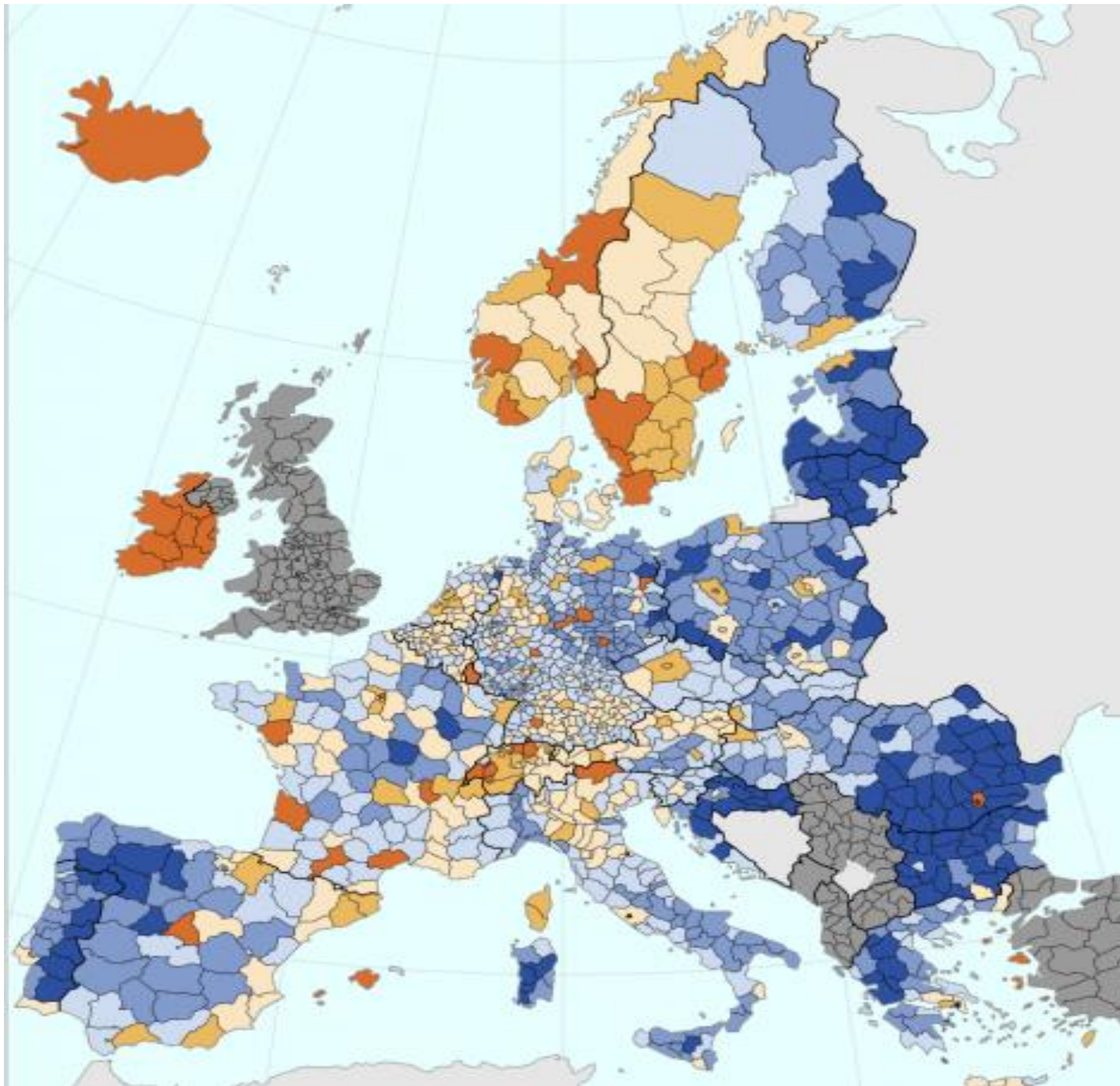
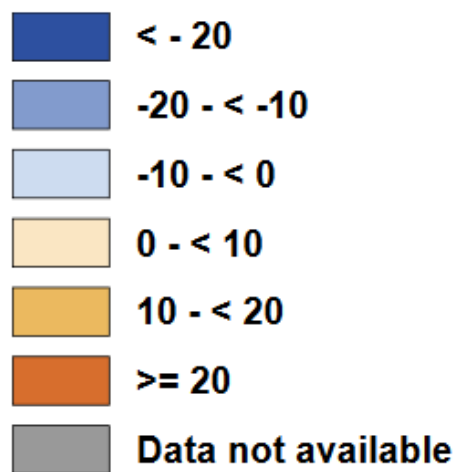
Klienti pobytových zařízení sociálních služeb podle věku k 31. 12. 2022

Zdroj: ČSÚ – Publikace senioři

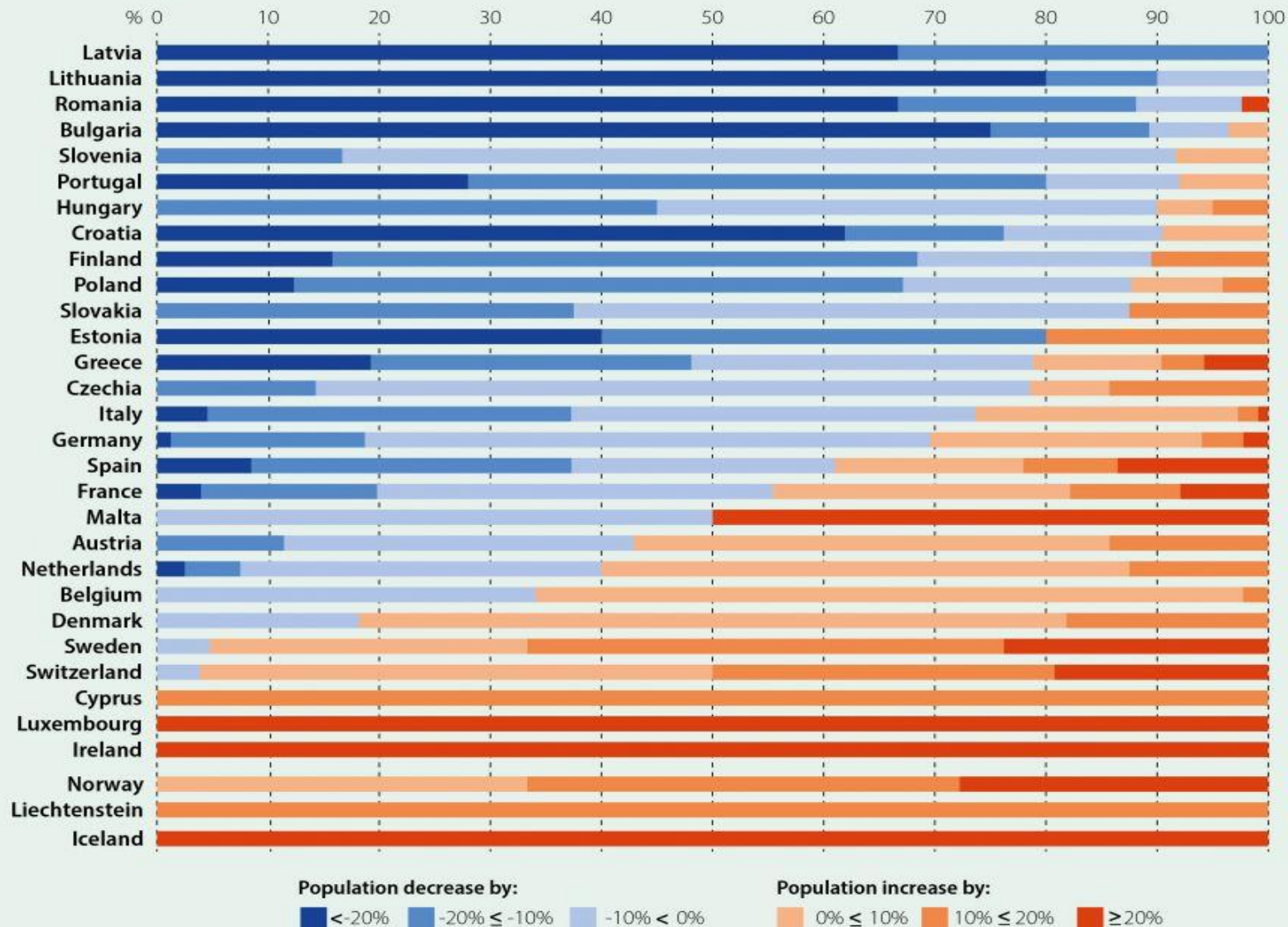
Očekávané změny počtu obyvatel na úrovni EU-NUTS2 mezi roky 2019 a 2050

EU = -1.3

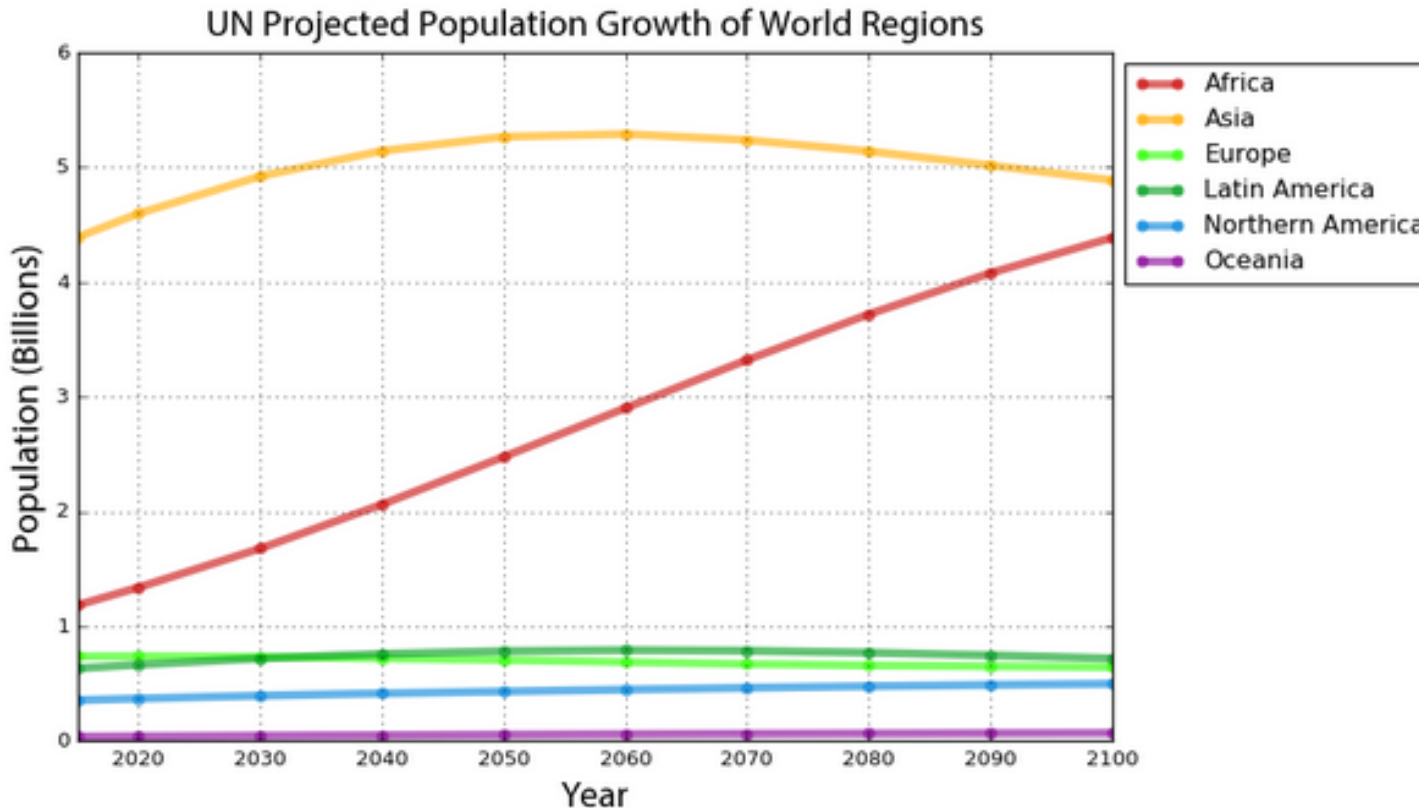

NUTS 3 regions with decreased/increased population

(% of regions, 2019 - 2050)

Kde naopak obyvatelstvo přibude

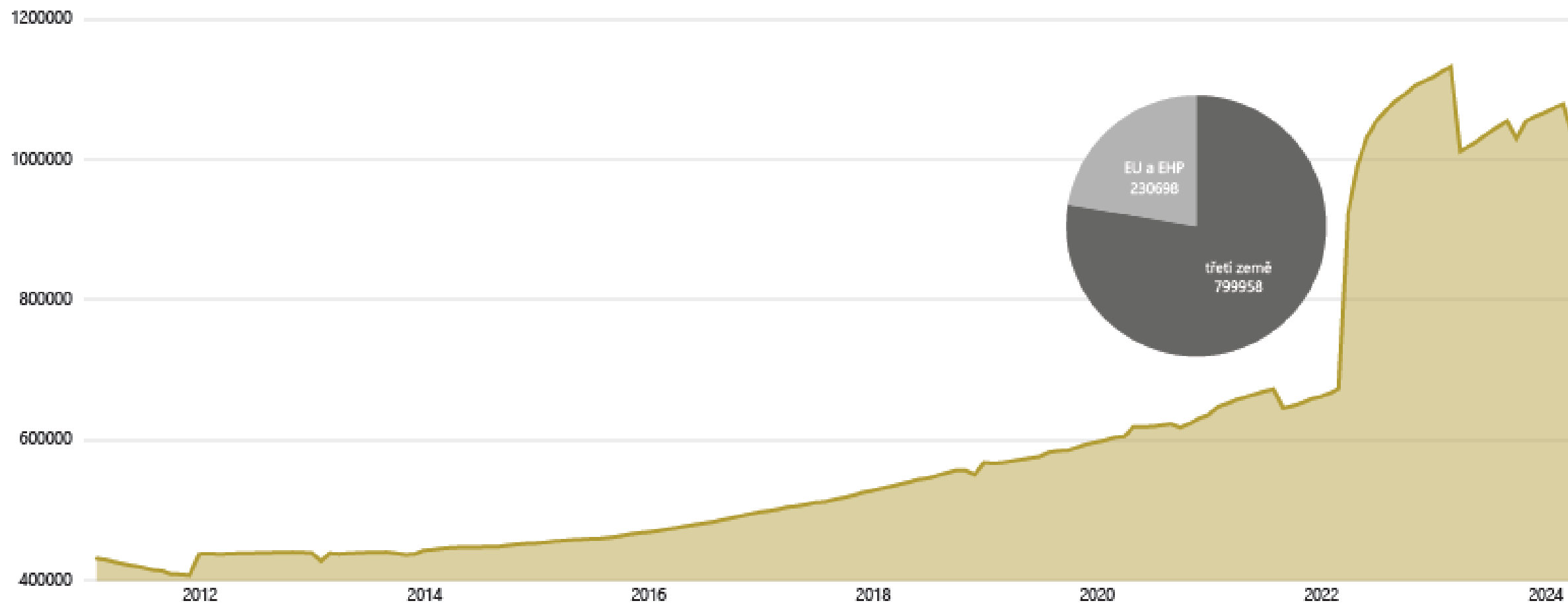
Greatest population pct declines (projected), 2015-2100

	Country	2015 Pop	2100 Pop	Pop Change	% Change
1	Republic of Moldova	4,068,897	1,855,779	-2,213,118	-54%
2	Bulgaria	7,149,787	3,406,196	-3,743,591	-52%
3	Bosnia and Herzegovina	3,810,416	1,919,196	-1,891,220	-50%
4	Northern Mariana Islands	55,070	28,889	-26,181	-48%
5	Taiwan	23,381,038	12,518,164	-10,862,874	-46%
6	Romania	19,511,324	10,700,428	-8,810,896	-45%
7	Poland	38,611,794	22,288,717	-16,323,077	-42%
8	Ukraine	44,823,765	26,400,264	-18,423,501	-41%
9	Armenia	3,017,712	1,793,392	-1,224,320	-41%
10	Puerto Rico	3,683,238	2,212,136	-1,471,102	-40%

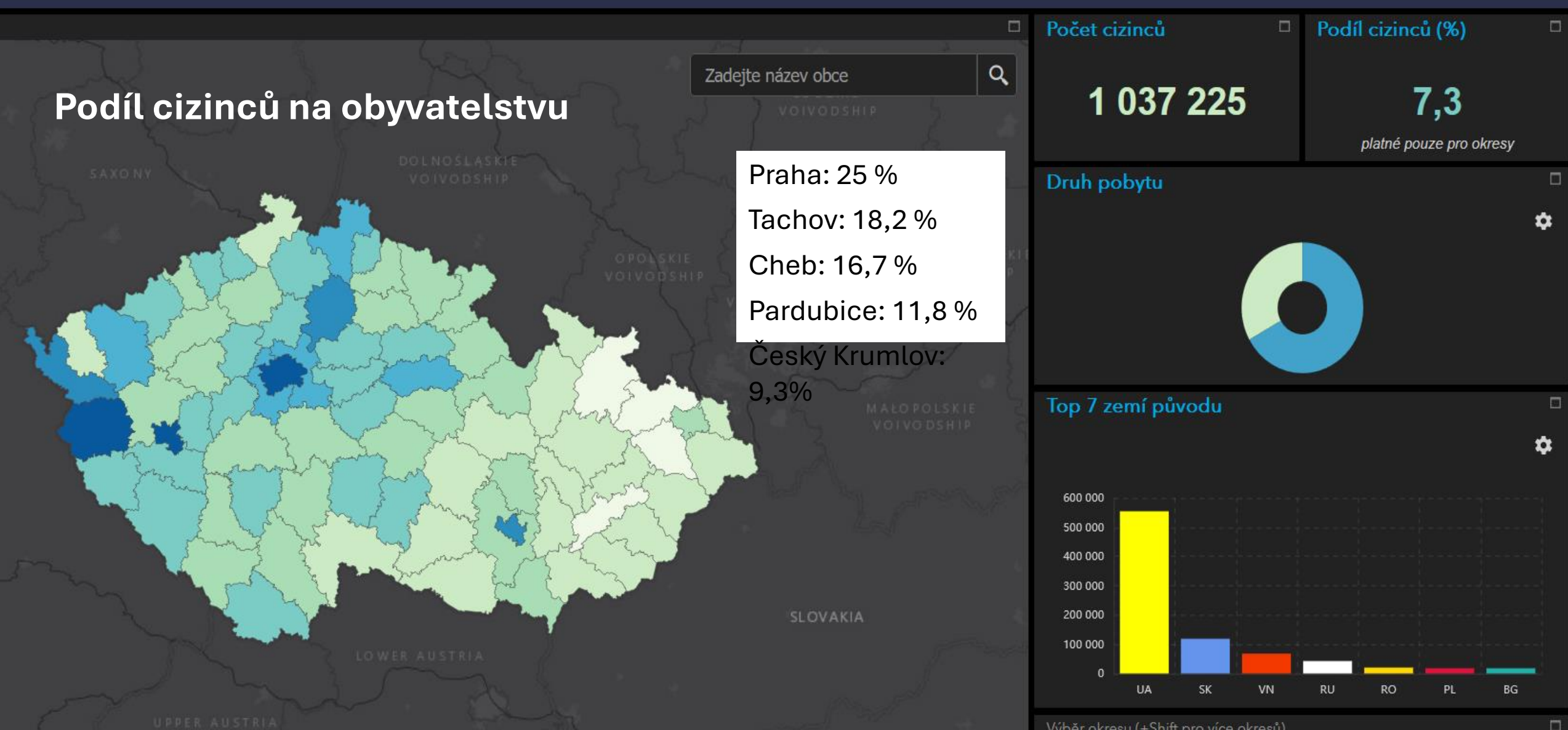
Greatest population pct increases (projected), 2015-2100

	Country	2015 Pop	2100 Pop	Pop Change	% Change
1	Niger	19,899,120	209,334,454	+189,435,334	+952%
2	Zambia	16,211,767	104,868,893	+88,657,126	+547%
3	Burundi	11,178,921	62,661,944	+51,483,023	+461%
4	Tanzania	53,470,420	299,132,889	+245,662,469	+459%
5	Angola	25,021,974	138,737,554	+113,715,580	+454%
6	Somalia	10,787,104	58,310,946	+47,523,842	+441%
7	Mali	17,599,694	92,980,533	+75,380,839	+428%
8	Uganda	39,032,383	202,867,655	+163,835,272	+420%
9	Malawi	17,215,232	87,055,526	+69,840,294	+406%
10	Congo	77,266,814	388,732,857	+311,466,043	+403%

Vývoj počtu cizinců v ČR

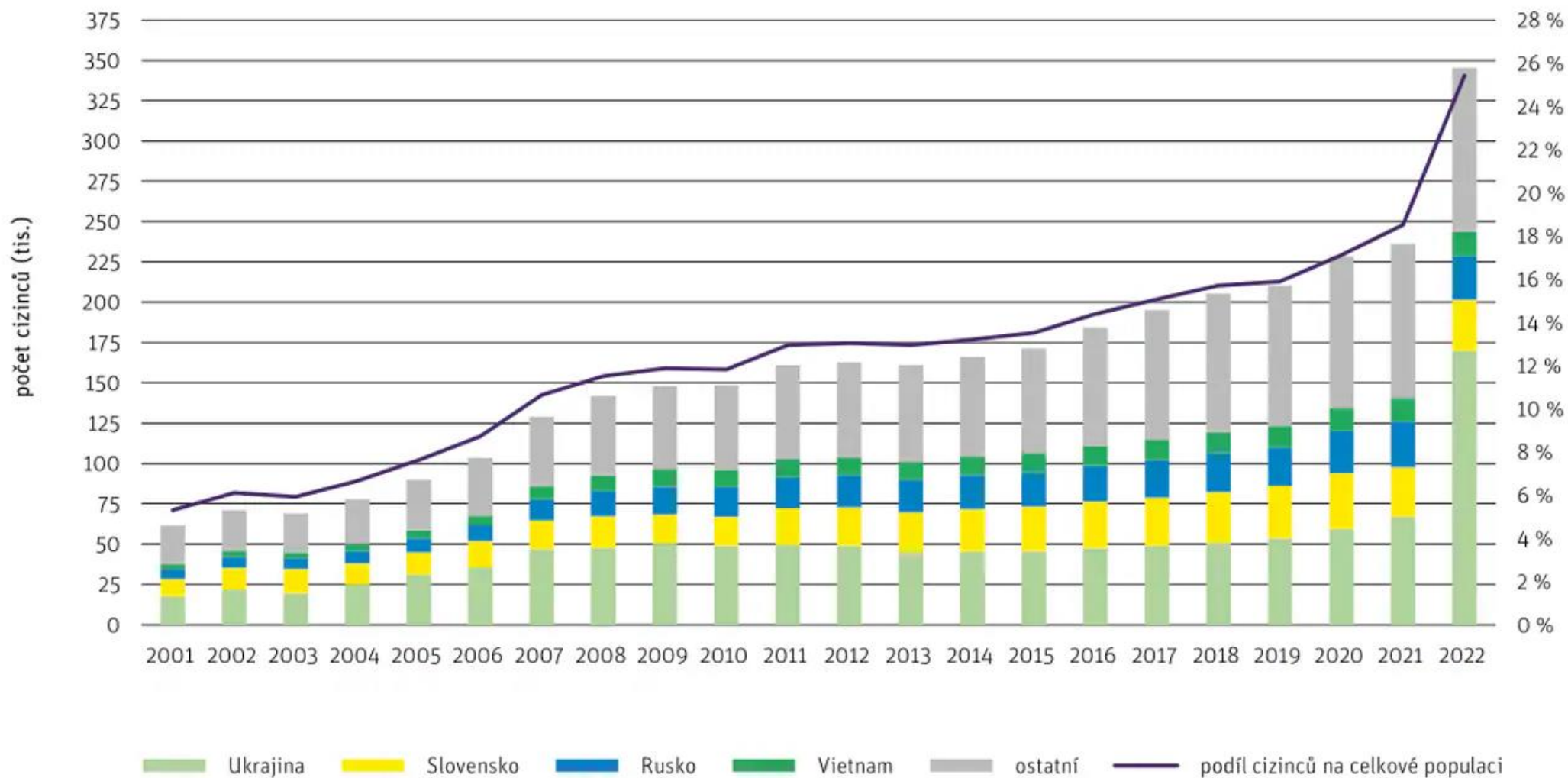
Podíl cizinců na obyvatelstvu

2.1.1 Vývoj počtu a podílu cizinců v Praze

IPR Praha 2023 / data: ČSÚ 2023

Čtvrtina obyvatel Prahy jsou cizinci

Stárnutí zaměstnanců ve veřejné správě

Stárnutí zaměstnanců veřejné správy 2019 - 2024

2019		
	podíl zaměstnanců do 30 let	podíl zaměstnanců 55+
obce III. typu	9 %	23 %
obce II. typu	7 %	29 %
obce I. typu	6 %	35 %
kraje	9 %	21 %
Hl. m. Praha	9 %	31 %
služební úřady	7 %	27 %

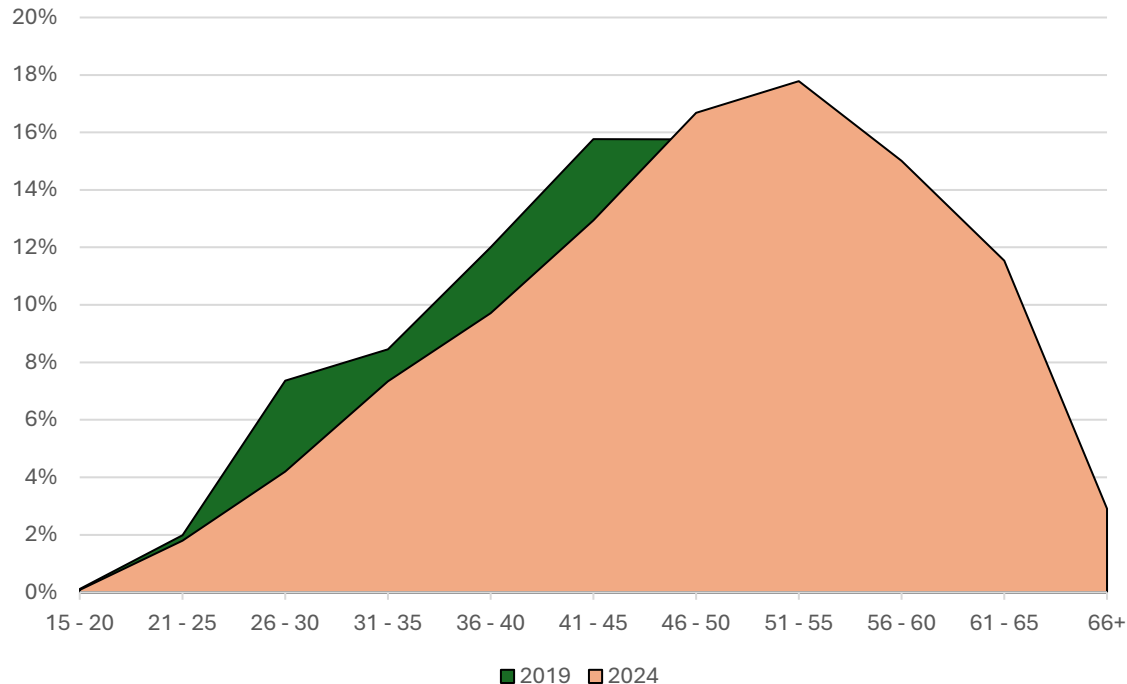
2024		
	podíl zaměstnanců do 30 let	podíl zaměstnanců 55+
obce III. typu	6 %	29 %
obce II. typu	5 %	33 %
obce I. typu	4 %	38 %
kraje	5 %	25 %
Hl. m. Praha	5 %	36 %
služební úřady	5 %	33 %

Při zhruba konstantním počtu zaměstnanců veřejné správy dochází k:

- Růstu počtu starších 55 let na všech stupních.
- **Poklesu zaměstnanců do 30 let.**
- Současný systém odměňování vyžaduje s ohledem na stárnutí zaměstnanecké struktury stále větší finanční nároky

Obce s rozšířenou působností

Proměna věkové struktury zaměstnanců ORP 2019 - 24

- V roce 2024 bylo 15 % zaměstnanců starších 61 let.
- **Při stávajících trendech bude do deseti let až třetina zaměstnanců ORP mít nárok na odchod do penze.**
- Podíl nejmladších zaměstnanců do třiceti let klesnul za uplynulých pět let z 9% na 6%.

2019

Mediánový věk: 47 let

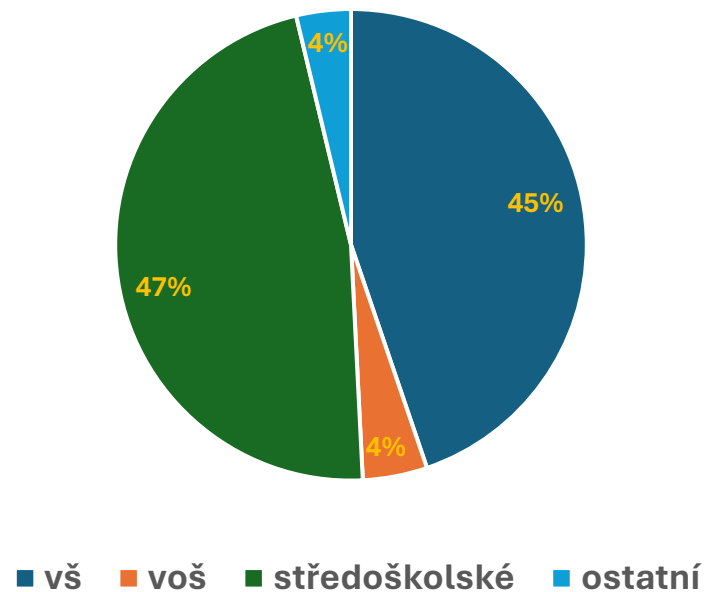
Mediánový platový stupeň: 9.

2024

Mediánový věk: 50 let

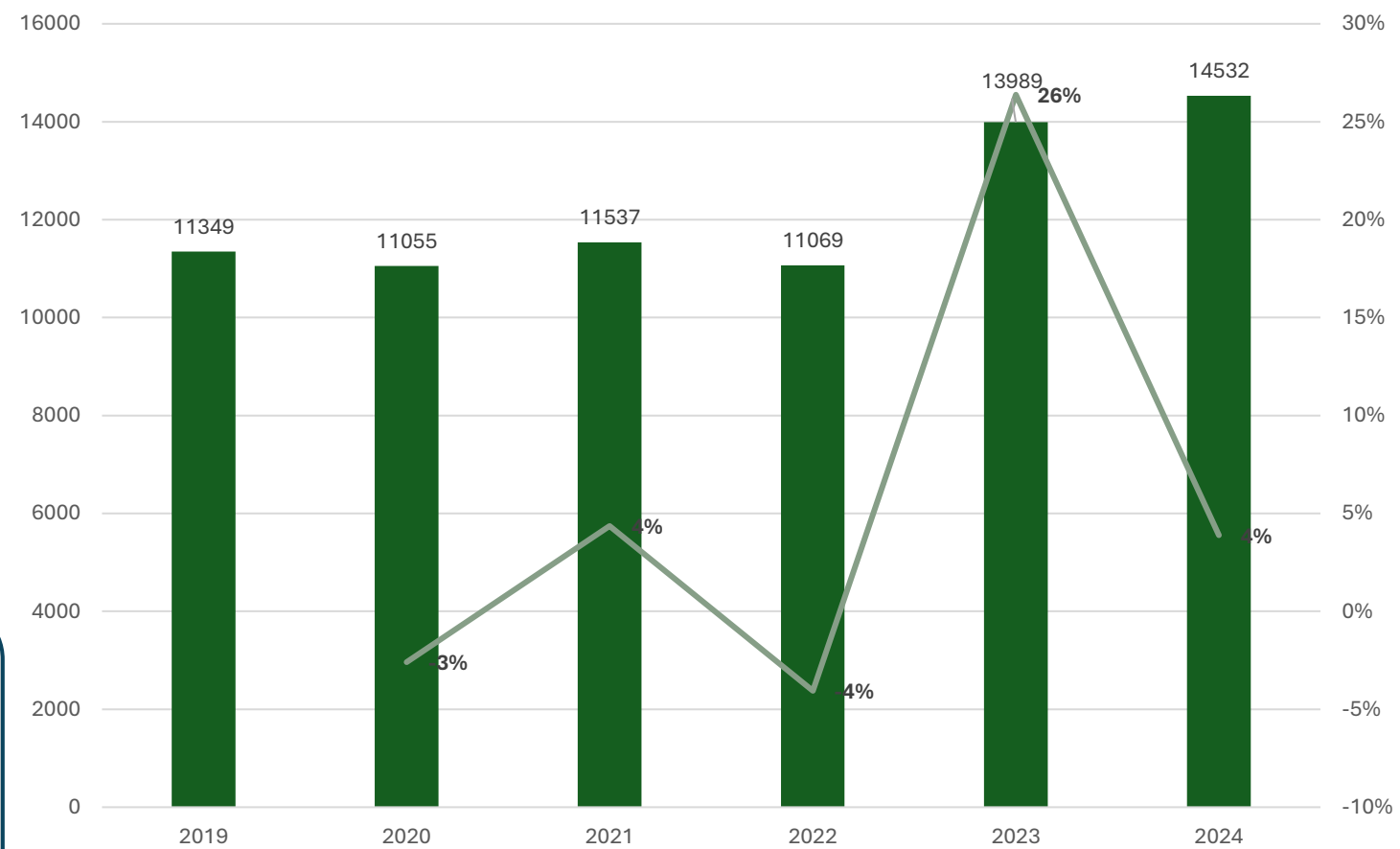
Mediánový platový stupeň: 10.

Vzdělanostní struktura zaměstnanců ORP v roce 2024

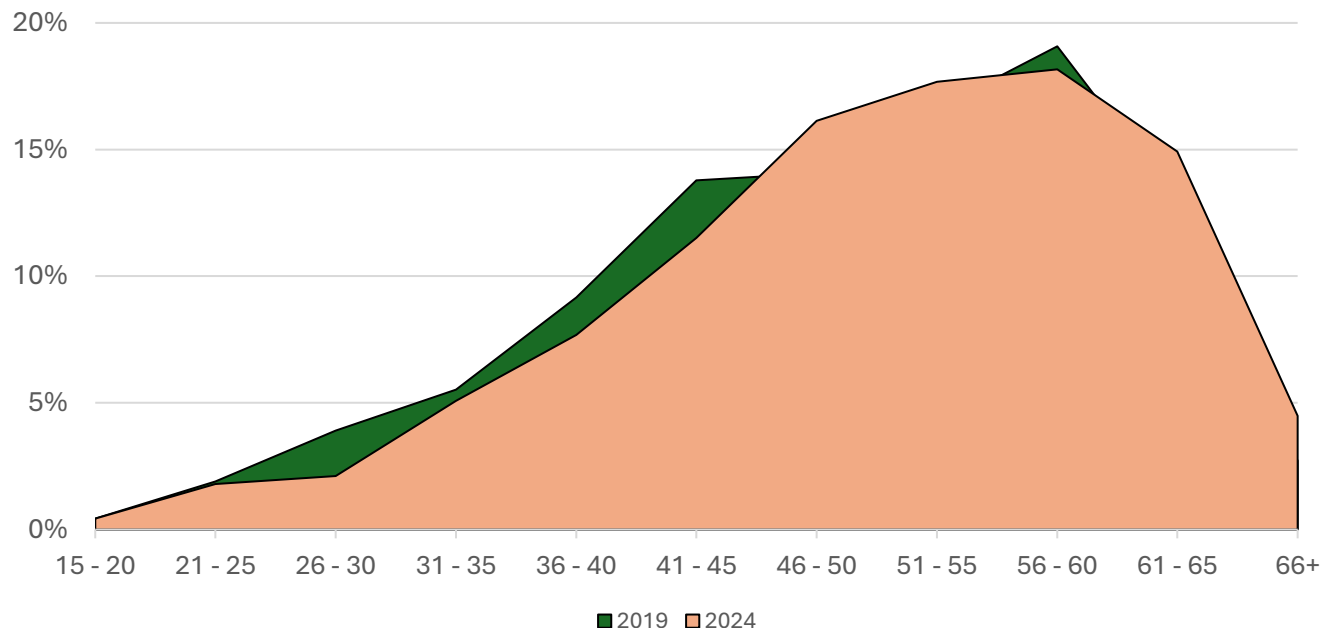
Kombinace růstu podílu starších zaměstnanců a rovněž podílu vysokoškolsky vzdělaných pracovníků klade přirozený tlak na mzdové náklady.

Tempo růstu počtu zaměstnanců ORP 60+

Obce se základní působností

Proměna věkové struktury zaměstnanců obcí se základní působností 2019-2024

- Obce se základní působností mají nejstarší věkovou strukturu za všech stupňů ÚSC.
- Podíl zaměstnanců do třiceti let představuje u obcí se základní působností pouhých 4%, což představuje 1130 vykázaných pracovníků v celé ČR.

2019

Mediánový věk: 51 let

Mediánový platový stupeň: 9.

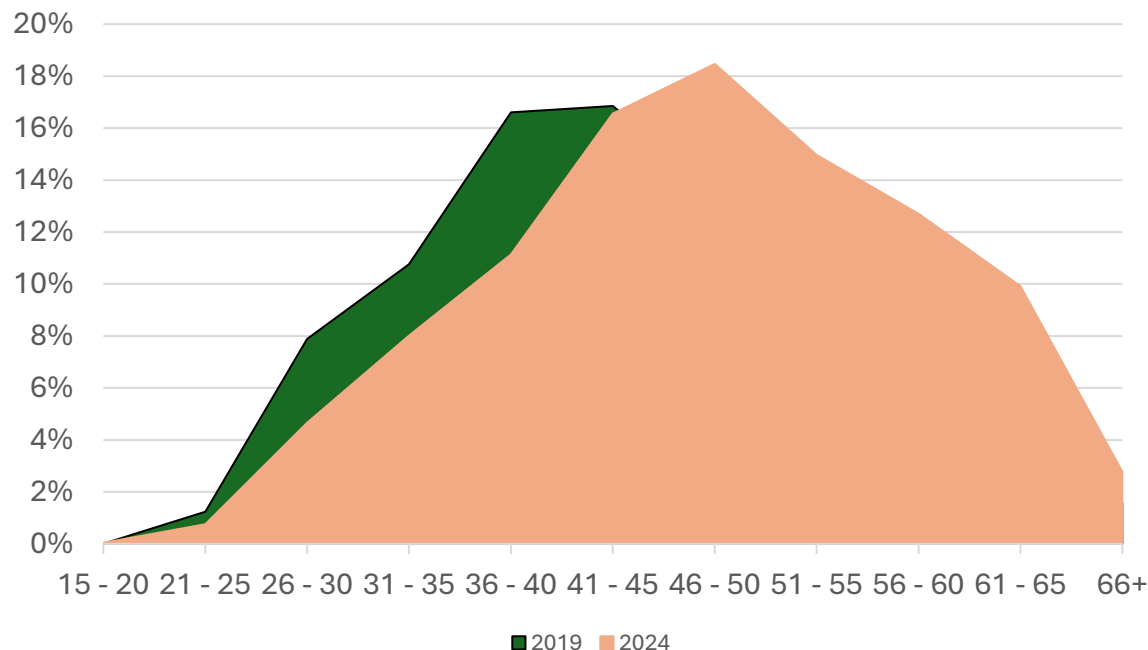
2024

Mediánový věk: 52 let

Mediánový platový stupeň: 11.

Krajské úřady

Proměna věkové struktury zaměstnanců krajských úřadů 2019-2024

- Krajské úřady mají nejmladší věkovou strukturu.
- Mezi roky 2019 – 2024 klesnul podíl zaměstnanců do 30 let z 9% na 5%.
- Zaměstnanci starší 56 let v loňském roce tvořily čtvrtinu všech zaměstnanců krajských úřadů.

2019

Mediánový věk: 44 let

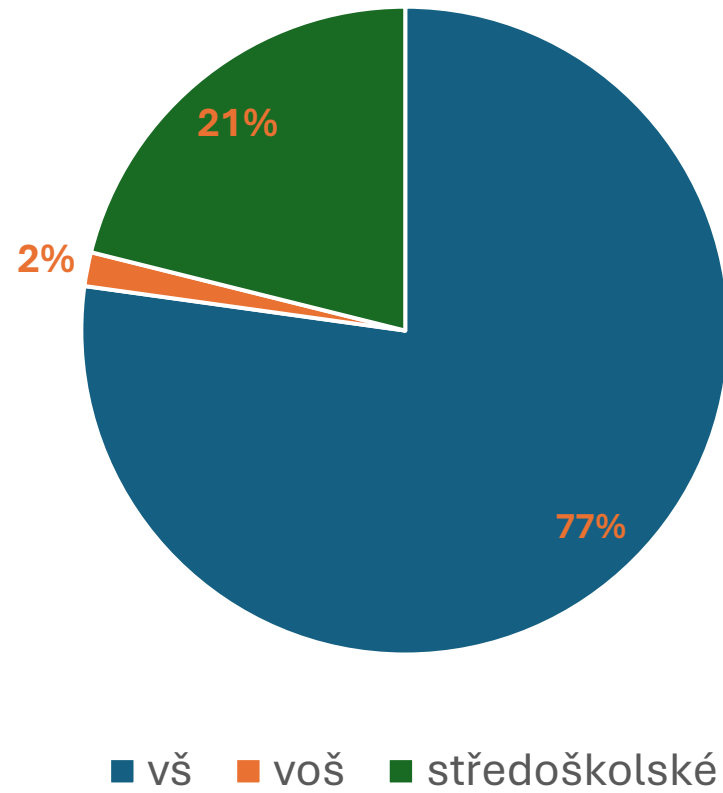
Mediánový platový stupeň: 8.

2024

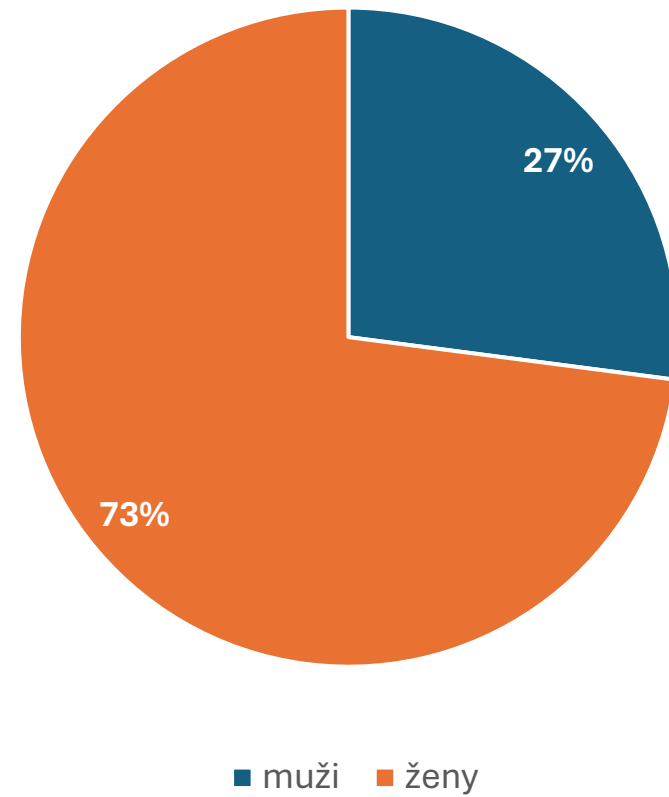
Mediánový věk: 48 let

Mediánový platový stupeň: 9.

Vzdělání

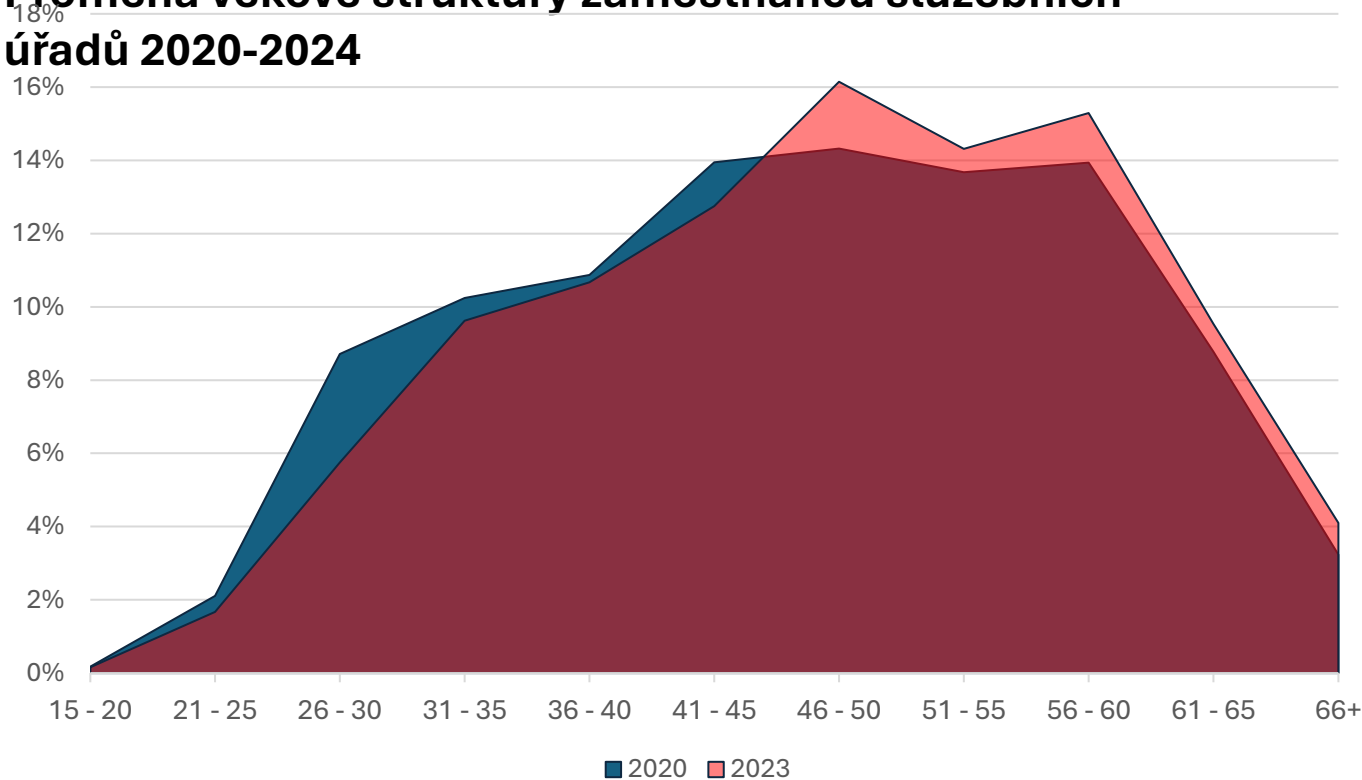

Pohlaví

Služební úřady

Proměna věkové struktury zaměstnanců služebních úřadů 2020-2024

- Je patrný setrvalý pokles zaměstnanců do 45 let.
- Zaměstnanci 56+ představují třetinu ze pracovníků.
- Podíl zaměstnanců do 30 let klesnul obdobně jako u ÚSC k 5 %.

2020

Mediánový věk: 47 let

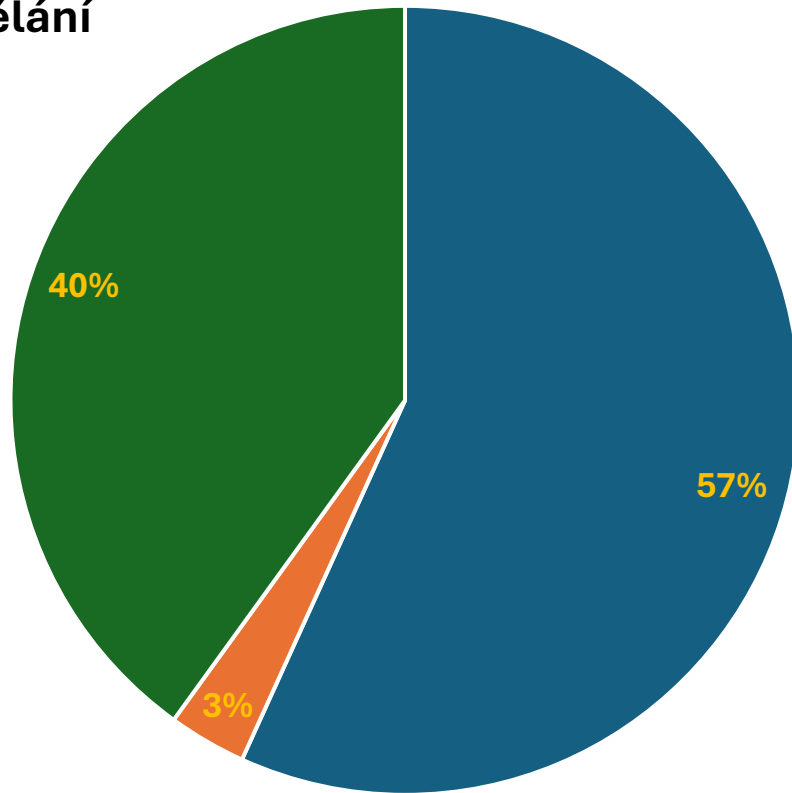
Mediánový platový stupeň: 10.

2024

Mediánový věk: 50 let

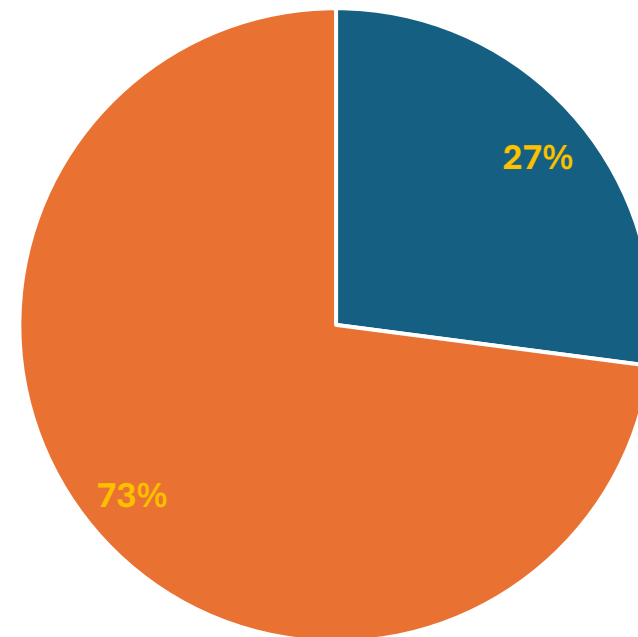
Mediánový platový stupeň: 10.

Vzdělání

■ vř ■ voř ■ střeřoškolské

Pohlaví

■ muži ■ řeny

Co s tím?

Pravidelně aktualizovat datový fond, zpracovat demografické prognózy na úrovni jednotlivých mikroregionů (ORP a SO).

Investice do „stříbrné ekonomiky“ – výstavba zařízení sociálních služeb

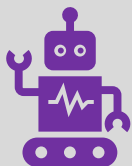

Společenství obcí jako nástroj zvládnutí demografických dopadů v regionech

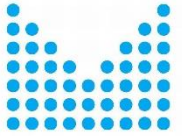
- společné zajištění terénních i pobytových sociálních služeb
- společné zajištění bezpečnosti nebo vzdělávání
- společné investic

Sledovat data o stárnutí zaměstnanců veřejné správy a příprava zaměstnanců na delší pracovní kariéru (vzdělávání, benefity, part time, HO)

Využívání digitalizace, automatizace či AI technologií pro náhradu lidské práce

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost

- **Ing. Mgr. David Sláma**
- Ředitel odboru
- Odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy
- Ministerstvo vnitra
- E: david.slama@mv.gov.cz
- T: 739 608 525